

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

ปริญญา

ส่งเสริมการเกษตร

ส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

Opinion of Rice Farmers towards Implementation of PathumThani Rice Research Center

นามผู้วิจัย นายนรบดี สายสุนทร

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์สาวิตรี รังสิภัทร์, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ก.ด.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ก.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กาญจนา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

Opinion of Rice Farmers towards Implementation of Pathum Thani Rice Research Center

โดย

นายณรรบดี สายสุนทร

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

พ.ศ.2557

นรบดี สายสุนทร 2557: ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว
ปทุมธานีปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตรอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:รองศาสตราจารย์
สาวิตรี รังสิภัทร์, Ph.D.125หน้า

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อศึกษา1)ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
ของเกษตรกร2)ปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี(ศูนย์วิจัยฯ)ที่มีต่อเกษตรกร
(ปัจจัยการรับรู้)3)ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยฯ4)ความสัมพันธ์ระหว่าง
ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจปัจจัยการรับรู้กับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อ
การดำเนินงานของศูนย์วิจัยฯ 5)ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยฯกลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ลงทะเบียนไว้กับศูนย์วิจัยฯจำนวน127คนเครื่องมือที่ใช้เก็บ
ข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดการทดสอบสมมติฐานใช้ค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย(ร้อยละ68.5)อายุเฉลี่ย 55.66 ปีจบการศึกษาระดับ
ประถมศึกษา(ร้อยละ 59.8) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5.10 คนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าว
ของศูนย์วิจัยฯจากสื่อบุคคลผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ร้อยละ 67.0)จากสื่อมวลชนผ่านโทรทัศน์ (ร้อยละ 63.8) และ
จากสื่อกิจกรรมผ่านการจัดนิทรรศการที่จัดในท้องถิ่น (ร้อยละ 50.4)ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยฯ 3-4 ครั้ง(ร้อย
ละ51.2)กิจกรรมที่เกษตรกรเข้าร่วม คือ ประชุมชี้แจงและฝึกอบรมเกษตรกรในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพด้วย
เทคโนโลยีการลดต้นทุน (ร้อยละ 39.3) เกษตรกรมีรายได้ 470,001 – 900,000 บาท (ร้อยละ36.2)จำนวนแรงงาน
ในครัวเรือนเฉลี่ย 4.19 คนโดยมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 18.80 ไร่ เกษตรกรมีระดับการรับรู้
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยฯอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 0.73)และมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ของศูนย์วิจัยฯในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.36)ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับการศึกษา
รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรและการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยฯ มีความสัมพันธ์กับความ
คิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยฯที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ0.01 ,0.05, และ 0.05
ตามลำดับ

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Norrabordee Saisoonthorn 2014: Opinion of Rice Farmers towards Implementation of Pathum Thani Rice Research Center. Master of Science (Agricultural Extension), Major Field: Agricultural Extension, Department of Agricultural Extension and Communication. Thesis Advisor: Associate Professor Savitree Rangsihaht, Ph.D. 125 pages.

Objectives of this research were: 1) to study demographic characteristics and socio-economic factors of farmers, 2) to identify the perception factors on the implementation of the Pathum Thani Rice Research Center (Research Center) provided for farmers, 3) to indicate farmers' opinion towards Implementation of the Research Center, 4) to test the relationships between demographic characteristics, socio-economic, perception factors and opinion of farmers towards Implementation of the Research Center, and 5) to study problems and seek for suggestions of farmers towards Implementation of the Research Center. Samples were 127 rice farmers registering with the Research Center. An instrument to collect data was an interview schedule. Statistical analyses included frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, maximum and minimum figures, and Chi-square to test the hypotheses.

Research findings revealed that majority of farmers were males (68.5%) and attained primary education (59.8%). On an average, they were 55.66 years old, had 5.10 members in farm household. They received information about rice cultivation of the Research Center from an individual media thru government officials (67.0%), from mass media thru television (63.8%), and from activity media thru the exhibition in the locale (50.4%). Farmers participated in the activities provided by the Research Center 3-4 times (51.2%) such activities as meeting and training for increasing efficiency to reduce costs by using technology (39.3%). An annual income of farmers was between 470,001-900,000 Baht (36.2%). An average labor in farm household was 4.19 persons under the average total farm areas of 18.80 rai. Farmers perceived the implementation of the Research Center at the high level (mean=0.73) and expressed their opinion at the moderate level towards its implementation (mean=3.36). Hypotheses testing revealed that educational attainment, supplementary income from agriculture, and perception on the implementation of the Research Center were statistically related to farmers' opinion towards its Implementation at 0.01, 0.05, and 0.05 level of significance, respectively.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ สวัสดิ์ รัชสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ พิชัย ทองดีเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา และตรวจแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์จนถูกต้องสมบูรณ์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะคำแนะนำที่ดี

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่บุคลากรของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ได้อำนวยความสะดวกเรื่องของการ ติดต่อประสานงานในด้านต่างๆอีกทั้งยังให้ความช่วยเหลือในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ตลอดจน ขอขอบพระคุณเกษตรกรทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

วิทยานิพนธ์เล่มนี้คงสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้หากขาดการสนับสนุนช่วยเหลือและกำลังใจที่ดีจาก บิดา มารดา น้องชาย เหล่าญาติสนิทและเพื่อนๆร่วมรุ่นนิสิตปริญญาโทสาขาส่งเสริมการเกษตร

ขอขอบคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอขอบแต่บุพการีบูรพาจารย์ ที่ได้ให้ คำปรึกษาประสิทธิ์ประสาทความรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ที่ดีให้กับผู้วิจัย

นรบดี สายสุนทร

มิถุนายน 2557

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่ได้รับ	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	8
ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้	13
การเกษตรในจังหวัดปทุมธานี	14
การให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	18
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
สมมติฐานการวิจัย	30
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	31
กรอบแนวความคิดการวิจัย	34
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
การวัดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	37
การสร้างเครื่องมือ	41
การทดสอบเครื่องมือ	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	43
ผลการวิจัย	43
ข้อวิจารณ์	88
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	94
สรุปผลการวิจัย	94
ข้อเสนอแนะ	101
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	104
ภาคผนวก	109
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	110
ภาคผนวก ข ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	120
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	125

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจากศูนย์ข้าวชุมชนที่ได้ลงทะเบียนไว้กับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	35
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจากศูนย์ข้าวชุมชนที่ได้ลงทะเบียนไว้กับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	36
3	จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	44
4	จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามปัจจัยด้านสังคม	46
5	จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	48
6	ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกร	52
7	จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกร	55
8	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	56
9	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	66

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรกับความคิดเห็น ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี	67
11	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรกับ ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัย ข้าวปทุมธานี	68
12	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของเกษตรกรกับ ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี	70
13	ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทกิจกรรมกับความคิดเห็นของ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	71
14	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่าน สื่อบุคคลกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงาน ของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	72
15	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่าน สื่อมวลชนกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการ ดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	74
16	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่าน สื่อกิจกรรมกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการ ดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	75

สารบัญตาราง(ต่อ)

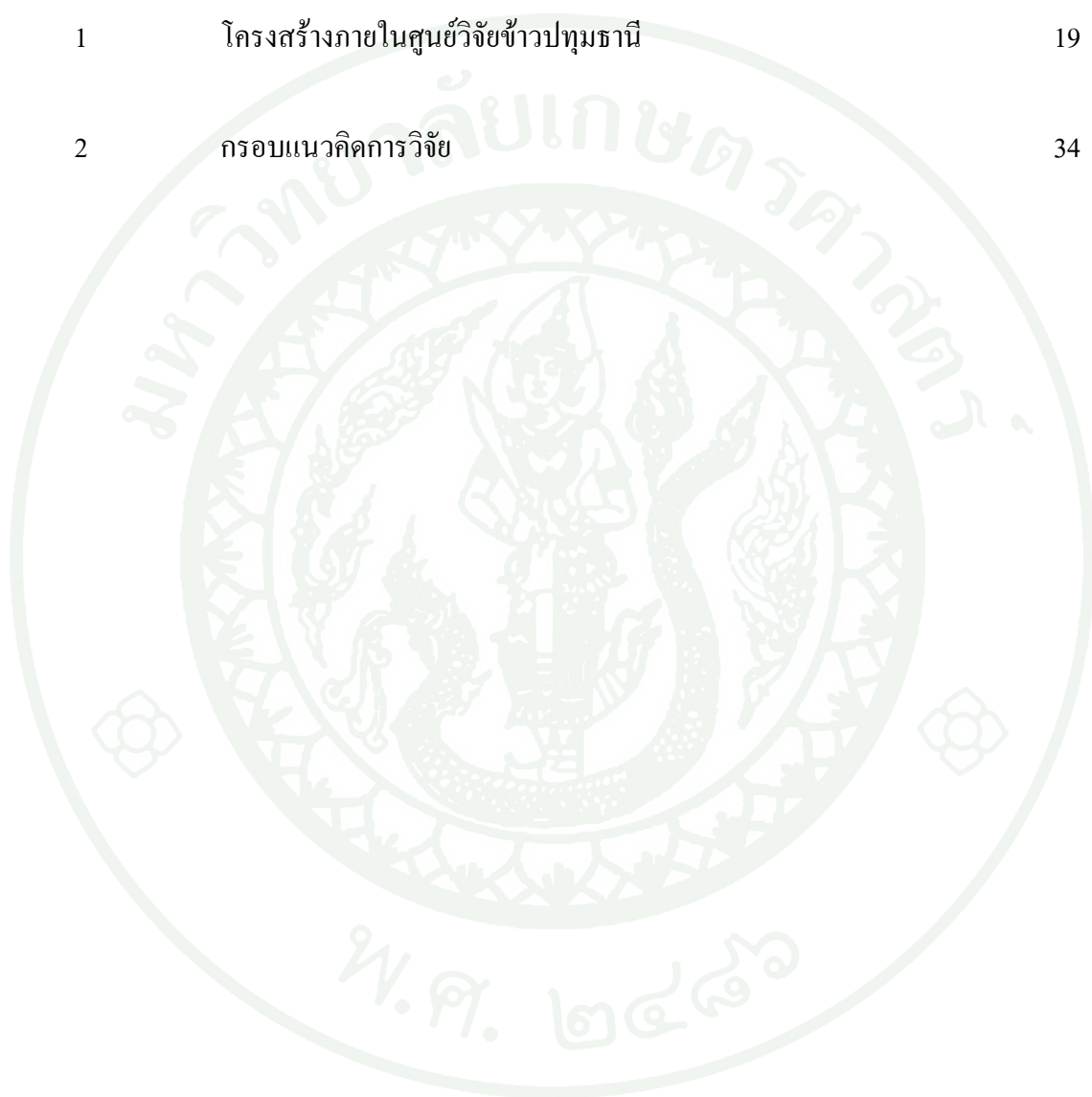
ตารางที่		หน้า
17	ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	77
18	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการจำหน่ายข้าวกับความคิดเห็น ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี	78
19	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรกับ ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี	79
20	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรกับ ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัย ข้าวปทุมธานี	81
21	ความสัมพันธ์ระหว่างแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรกับ ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี	82
22	ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรกับ ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี	83

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	85
24	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	99
ตารางผนวกที่		
1	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	121
2	ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	123

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างภายในศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	19
2	กรอบแนวคิดการวิจัย	34

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ข้าวเป็นพืชอาหารที่สำคัญชนิดหนึ่งของโลกข้าวยังเป็นพืชที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยมาช้านานข้าวเป็นพืชอาหารหลักที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยปีละมาก ๆ เป็นสินค้าส่งออกที่ทำรายได้ให้กับประเทศมาโดยตลอดแต่ชาวนาของประเทศไทยนั้นยังมีฐานะยากจนมีปัญหาเรื่องภาระหนี้สินในแต่ละครัวเรือนเนื่องมาจากเกษตรกรได้รับส่วนแบ่งจากการจำหน่ายข้าวทั้งหมดโดยมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเกษตรกรมีความจำเป็นต้องรับจำหน่ายข้าวเปลือกเพื่อนำเงินไปใช้จ่ายเลี้ยงชีพในชีวิตประจำวันและชำระหนี้แก่นายทุนที่ให้เงินกู้มาเพื่อลงทุนการเพาะปลูกอีกทั้งปัญหาที่ตามมาก็คือปริมาณข้าวในช่วงต้นฤดูเก็บเกี่ยวจะออกสู่ตลาดจำนวนมากส่งผลกระทบต่อให้ราคาข้าวเปลือกตกต่ำซึ่งเป็นปัญหาที่เกษตรกรภายในประเทศได้รับความเดือดร้อนโดยข้าวเปลือกที่เกษตรกรผลิตได้จะมีแนวโน้มราคาที่ตกต่ำลงทุกปีในขณะที่ต้นทุนที่ใช้ในการผลิตต่างๆเช่น ยาปราบศัตรูพืช ปุ๋ย ค่าแรงงาน ฯลฯ มีราคาเพิ่มสูงขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเป็นอย่างมากดังนั้นหน่วยงานต่างๆในด้านการเกษตรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการแก้ไขปัญหาให้บริการให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรเสริมสร้างความรู้เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น

กรมการข้าวเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหน้าที่ในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยทดลองจัดทำนโยบายยุทธศาสตร์ของข้าวภายในประเทศไทยเพื่อพัฒนาผลผลิตข้าวภายในประเทศเป็นผู้นำในการส่งออกข้าวของโลกรวมทั้งสร้างความมั่นคงให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวกรมการข้าวมีหน่วยงานส่วนภูมิภาคคือศูนย์วิจัยข้าว 27 แห่ง และศูนย์เมล็ดพันธุ์ 23 แห่งรวมทั้งหมด 50 แห่งกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย (กรมการข้าว, 2555)

ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเป็นหน่วยงานสังกัดในกรมการข้าวเป็นสถานีวิจัยทดลองข้าวแห่งแรกของประเทศไทยสถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่ หมู่ 1 คลอง 6 ตำบลรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่ทั้งหมด 1,007 ไร่ 1 งาน 45 ตารางวา สภาพทั่วไปเป็นที่ราบสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง

0.4-2.1 เมตร ตั้งอยู่บนเส้นรุ้งที่ 14 องศา 01 ลิปดาเหนือและเส้นแวงที่ 100 องศา 41 ลิปดา ตะวันออก ลักษณะดินเป็นดินเปรี้ยว ชุดดินองครักษ์ กรดจัด (ความเป็นกรดค่า 3.9-4.2) จำนวนวัน ฝนตกเฉลี่ย 90 วันต่อปี ปริมาณฝนตกเฉลี่ย 1,330 มิลลิเมตรต่อปี อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปี 32.1 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี 22.2 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 74.8 เปอร์เซ็นต์พื้นที่พันธกิจของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับเรื่องข้าวแบบสหสาขาวิชา เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวและเมล็ดพันธุ์ข้าว สำหรับเกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด คือ จังหวัดปทุมธานี นครนายก นนทบุรี และ กรุงเทพมหานคร โดยศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีวิสัยทัศน์เป็นองค์กรแห่งการวิจัยและพัฒนาข้าวที่เป็นเลิศ เป็นแหล่งเรียนรู้และบริการทางวิชาการที่เป็นมาตรฐานสากลหน้าที่ความรับผิดชอบ ศึกษา ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับเรื่องข้าวแบบสหสาขาวิชา เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวและเมล็ดพันธุ์ข้าว (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2555) ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเป็น ศูนย์บริการที่มีความสัมพันธ์ส่วนเกี่ยวข้องในการดำรงชีวิตการประกอบอาชีพทำมาหากินของ เกษตรกรในพื้นที่ทั้งในทางตรงและทางอ้อมปัญหาหลักที่พบในการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานีก็คือปัญหาเรื่องการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมต่างๆของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มเป้าหมายตลอดจนจำนวนเจ้าหน้าที่บุคลากรในศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมี จำนวนน้อยเกินไปทำให้การลงพื้นที่หรือการให้ดำเนินงานในด้านอื่นๆยังไม่มีประสิทธิภาพซึ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานีว่ามีปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการ ดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีรวมทั้งปัญหาข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานีเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาในการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. ศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

2. ศึกษาปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่มีต่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

3. ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีกับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

5. ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลงานวิจัยจะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเพื่อสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทางด้านการเกษตรปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจากศูนย์ข้าวชุมชนที่ได้ลงทะเบียนไว้กับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีระหว่างเดือนเมษายนจนถึงเดือนกรกฎาคมปี พ.ศ. 2555 จำนวน 187 คนจาก 6 ศูนย์ข้าวชุมชน 5 อำเภอ ในจังหวัดปทุมธานี

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ที่มีขอบเขตและความหมายโดยเฉพาะไว้ดังนี้

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรผู้ปลูกข้าวจากศูนย์ข้าวชุมชนที่ได้ลงทะเบียนไว้กับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปทุมธานีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีวัดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี หมายถึง การจัดการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีแก่เกษตรกร ได้แก่ การจัดทำแผนเทคโนโลยีถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร กิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี การสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี กิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ กิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการแข่งขันเทียบ

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล หมายถึง อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและสถานภาพทางสังคม

อายุ หมายถึง จำนวนอายุเต็มของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหน่วยเป็นปี

ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาขั้นสูงสุดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ได้แก่ ไม่ได้รับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช. ปวส. ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน หมายถึง จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร รวมตัวเกษตรกรเอง ประกอบด้วย สามี/ภรรยา บุตรชาย/บุตรหญิง บิดา/มารดา และบุคคลอื่นๆภายในครัวเรือน หน่วยเป็นคน

สถานภาพทางสังคม หมายถึง ตำแหน่งสถานภาพทางสังคมการที่เกษตรกรได้รับการยอมรับทางสังคมแบ่งได้เป็นสองประเภททั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. หัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรผู้นำ ปราชญ์ชาวบ้าน

ปัจจัยด้านสังคม หมายถึง สภาพทั่วไปทางสังคมของเกษตรกร ได้แก่ ประเภทกิจกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ประเภทกิจกรรม หมายถึง กิจกรรมที่ทางศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจัดขึ้นให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ได้แก่ กิจกรรมนัดพบฝึกอบรมเกษตรกรแนะนำสายพันธุ์ข้าว กิจกรรมนัดพบเกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล กิจกรรมประชุมชี้แจงและฝึกอบรมเกษตรกรในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีการลดต้นทุนและกิจกรรมฝึกอบรมชานาขั้นนำ

ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี หมายถึง จำนวนครั้งการมาใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกร ในรอบปี พ.ศ. 2555 หน่วยเป็นครั้ง / ปี

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าว หมายถึง แหล่งข่าวสารและบริการเกี่ยวกับการปลูกข้าวที่เกษตรกรได้รับ ได้แก่ การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อกิจกรรม

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อบุคคลหมายถึง แหล่งข่าวสารและบริการเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อนเกษตรกร ผู้นำท้องถิ่น ญาติ/พี่น้อง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อมวลชน หมายถึง แหล่งข่าวสารและบริการเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และวารสารทางการเกษตร

3. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อกิจกรรม หมายถึง แหล่งข่าวสารและบริการเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อกิจกรรม ได้แก่ การเข้ารับการฝึกอบรม การประชุม การสาธิต การศึกษา ดูงาน และนิทรรศการที่จัดขึ้นในท้องถิ่น

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง รายได้จากการจำหน่ายข้าว รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร แรงงานในครัวเรือนและขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

รายได้จากการจำหน่ายข้าว หมายถึง จำนวนเงินที่เกษตรกรได้รับจากการจำหน่ายข้าวในรอบปี พ.ศ.2555 หน่วยเป็นบาท / ไร่

รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร หมายถึง จำนวนเงินที่เกษตรกรได้รับจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรนอกเหนือจากข้าวในรอบปี พ.ศ. 2555 หน่วยเป็นบาท / ปี

รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร หมายถึง จำนวนเงินที่เกษตรกรได้รับนอกภาคการเกษตรในรอบปี พ.ศ.2555 หน่วยเป็นบาท / ปี

แรงงานในครัวเรือน หมายถึง จำนวนแรงงานในครอบครัวที่ทำการเกษตรหน่วยเป็นคน

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร หมายถึง จำนวนพื้นที่ทั้งหมดของเกษตรกรที่ใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมถือครองอยู่ใน สภาพเป็นของตนเองหรือเช่าหน่วยเป็น ไร่

ปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี หมายถึง การรับรู้ของเกษตรกรที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี หมายถึง การที่เกษตรกรได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ศูนย์วิจัยฯ) ได้แก่ การจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร กิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยฯ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ศูนย์วิจัยฯ การสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรของศูนย์วิจัยฯ การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยฯ กิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ กิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการแจ้งเตือนภัย

ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่เกษตรกรมีต่อศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ การดำเนินงานด้านจัดทำแผน ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร กิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยฯ การ

ประชาสัมพันธกิจกรรรมของศูนย์วิจัยฯ การสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรของศูนย์วิจัยฯ การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยฯ กิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจกิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยวัดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารผลงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อมาใช้เป็นแนวทางในการค้นคว้าข้อมูลเพื่อใช้มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้
3. การเกษตรในจังหวัดปทุมธานี
4. การให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็น หมายถึง ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการให้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัย หลักฐานข้อพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม (พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย , 2532)

สุพัตรา สุภาพ (2520) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะด้านการพูดหรือการเขียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาและประเมินค่าก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกนี้จะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้

สถิต นิยมญาติ (2524) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการประเมินผลสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมต่างๆ

เรื่องเวทย์ แสงรัตน (2522) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ (attitude) เราสามารถจะแยกความคิดเห็นและทัศนคติออกจากกันได้ เพราะทัศนคติและความคิดเห็นมีความคล้ายกัน แต่ลักษณะของความคิดเห็นจะไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ

นงลักษณ์ สุขจิตร์ (2548) กล่าวถึงความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยมีพื้นฐานมาจากความเชื่อ พื้นความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับ สภาพแวดล้อม มาใช้ในการตัดสินใจ พิจารณาหาข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นๆ ซึ่งอาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับบุคคลอื่นก็ได้ ขึ้นอยู่กับกระบวนการคิดของแต่ละบุคคลบนพื้นฐานประสบการณ์ที่แตกต่างกัน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ, จำรัส ค้วงสุวรรณ, และ ฐิติพงศ์ ธรรมานุสรณ์ (2522) ให้คำจำกัดความว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกถึงวิจารณ์ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะความคิดเห็นมีความหมายที่แคบกว่าเจตคติ เพราะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง (fact) และเจตคติ (attitude) ของบุคคลในขณะที่เจตคติแสดงสภาพความรู้สึกทั่วๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นจะเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ

สุชา จันทรธอม และสุรางค์ จันทรธอม (2524) มีความเห็นว่า เราไม่สามารถจะแยกทัศนคติและความคิดเห็น ออกจากกันได้ เพราะทัศนคติและความคิดเห็นนั้นมีลักษณะคล้ายๆ กันแต่ลักษณะของความคิดเห็นจะไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีการแสดงออกมาเป็นคำพูด ข้อสันนิษฐาน เพื่อเป็นการสรุปประเมินผลมาเป็นทรรศนะ โดยอาศัยประสบการณ์ และพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

Foster (1952 อ้างใน พงศ์เทพ จอมธรรมนิม. 2543) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นว่ามีมูลเหตุ 2 ประการ

1. ประสบการณ์ (experience) ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะเรื่องราวต่างๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็น คำนึงเอาถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ (direct experience) จากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็น รูปถ่ายหรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็นของจริง ถือว่าเป็นประสบการณ์อ้อม (indirect experience)

2. ระบบค่านิยมและการตัดสินใจ (value system and judgment) เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมที่ไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกัน

ประเภทของความคิดเห็น

Remmer (1954 อ้างใน จินตนา โสภณ, 2542) กล่าวว่าความคิดเห็นมี 2 ประการด้วยกันคือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด – เชิงลบสุด (Extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

จำเรียง ภาวิจิตร (2536) กล่าวถึงอิทธิพลของความคิดเห็นว่าขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคมในหลายประการ ดังนี้

1. ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย

2. กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือ กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้แก่ผู้ใด หรือ การกระทำที่คำนึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงได้ เช่น ประกอบอาชีพ

เดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสมาชิกเดียวกัน สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย

3. กลุ่มกระตือรือร้น หรือ กลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำใดที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษ อันจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจูงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้น มีความคิดเห็นคล้อยตามได้ ไม่ว่าจะเห็นคล้อยตามด้วยหรือไม่ก็ตาม ในทางตรงกันข้าม การกระทำอย่างเดียวกันจะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกที่เป็นกลุ่มเฉื่อยชา

Oskamp (1977 อ้างใน สันติชัย เสมือนใจ, 2547) ได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ทำให้เกิดความคิดเห็นดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (genetic and physiology factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยมีการพูดถึงกันมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรม จะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษาเจตคติหรือความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยา หรือสารเสพติด จะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยม มักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (direct personal experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดเห็นต่างๆ จากประสบการณ์โดยตรงเป็นการกระทำหรือพบเห็นต่อสิ่งต่างๆ โดยตนเองทำให้เกิดเจตคติ หรือ ความคิดเห็นจากประสบการณ์ตรงที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ดื่ม จะมีความรู้สึกชอบ เนื่องจากน้ำส้มมีรสหวาน ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรง

3. อิทธิพลจากครอบครัว (parental influence) เป็นปัจจัยบุคคลได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูอบรมจากพ่อแม่และครอบครัว เมื่อตอนเป็นเด็กๆ ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งในด้านความคิด การสนองความต้องการทางด้านร่างกาย โดยการให้รางวัลและการลงโทษ

4. เจตคติ และความคิดเห็นของกลุ่ม (group determinant attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เนื่องจากบุคคลจะมีสังคมการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

ดังนั้นความคิดเห็น และเจตคติต่างๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน หรือกลุ่มอ้างอิงต่างๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดการคล้อยตามกลุ่มได้

5. สื่อมวลชน (mass media) เป็นสื่อต่างๆ ที่บุคคลได้รับ ได้แก่ ภาพยนตร์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น อันมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็น มีความรู้สึกต่างๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อเหล่านั้น

ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

กิตติ สุทธิสัมพันธ์ (2542) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งอาจทำให้บุคคลแต่ละคน แสดงว่าความคิดเห็นที่เหมือนกัน หรือ แตกต่างกัน ปัจจัยดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ และ คุณภาพของสมอง

ระดับการศึกษาการศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น และการศึกษา ทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่างๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล

ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้กลุ่มบุคคลในสังคม หรือ จากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว ครู-อาจารย์

ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

สิ่งแวดล้อม ได้แก่ วิทยุ วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นต้น การได้รับข้อมูลข่าวสารจะส่งผลกระทบต่อความคิดเห็น

กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล คือ ถ้าเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่ตนอยู่ข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ก็จะมีผลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

จำเนียร ช่วงโชติ (2515) ได้กล่าวว่า การรับรู้ คือ การแปลหรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับออก เป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย หรือที่เรารู้จักเข้าใจ ซึ่งในการแปลหรือตีความจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เพิ่มเติม ถ้าไม่มีความรู้เดิมหรือสิ่งเรานั้นไปแล้วก็จะไม่มีการรับรู้กับสิ่งเรานั้นๆ จะมีเพียงการสัมผัสกับสิ่งเรานั้นเท่านั้น

จรี นพเกตุ (2540) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง ขบวนการประมวลและตีความข้อมูลต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวเราที่ได้จากความรู้สึกล้วนๆ ส่วนความรู้สึกลึกเกิดจากการกระตุ้นอวัยวะรับความรู้สึกซึ่งมีอยู่ 5 ชนิด คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง การรู้สึกลึกจึงมีลักษณะง่ายตรงไปตรงมาไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของการเรียนรู้ ประสบการณ์ แรงจูงใจ อารมณ์ ฯลฯ ส่วนการรับรู้จะเป็นขบวนการต่อไปคือตีความจากสิ่งที่ได้รับจากการรู้สึกลึกออกมาให้มีความหมายว่า สิ่งที่เห็นอยู่คืออะไร เสียงที่ได้ยินคือเสียงอะไร การรับรู้จึงมีเรื่องของจิตวิทยา คือการเรียนรู้ ประสบการณ์ แรงจูงใจ อารมณ์ และปัจจัยอื่นๆ เข้ามามีบทบาทร่วมอยู่ด้วย

นุสาสนี จิตราภิรมย์ (2545) สรุปว่าการรับรู้เป็นกระบวนการที่บุคคลจัดระเบียบและตีความข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการรู้สึกลึก เพื่อให้เกิดเป็นความรู้ความเข้าใจ

Robbins (2003) กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการที่ปัจเจกบุคคลเลือก (select) จัดการ (organize) เก็บ (store) และรับ (retrieve) ข้อมูล ซึ่งมีกระบวนการสำคัญ ดังแสดงในภาพ 3 โดย

ส่วนใหญ่แล้ว คนเรามักจะมีความเชื่อมั่นในประสาทสัมผัสของตนเองในบางครั้งอาจทำให้เกิดความเชื่อว่า สิ่งสัมผัสหรือรับรู้ คือ ความเป็นจริง (reality) ความเชื่อในลักษณะดังกล่าว อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ โดยเฉพาะกรณีที่การที่สิ่งรับรู้และความเป็นจริงของวัตถุมีความแตกต่างกันมาก ซึ่งจะนำไปสู่โอกาสที่จะเกิดความเข้าใจผิดความสับสนและความขัดแย้งภายในองค์กร (Wagner & Hollenbeck, 2005) ในขั้นตอนแรกของกระบวนการรับรู้คือความสนใจเอาใจใส่ (attention) เป็นขั้นตอนที่ข้อมูลทั้งหมดถูกรอง ดังนั้น จะมีบางส่วนผ่านเข้ามาในระบบ ขั้นตอนนี้จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะเนื่องจากข้อมูลใดที่ไม่ได้ผ่านการกรอง ก็จะได้ถูกนำเข้ามาสู่การตัดสินใจ แม้ว่าข้อมูลที่ได้ผ่านการกรองในขั้นตอนแรกแล้ว แต่ข้อมูลที่เข้ามายังมีจำนวนมาก ดังนั้น ขั้นตอนของการจัดการ (organization) จะทำหน้าที่จัดการกับข้อมูลจำนวนมากและสลับซับซ้อนให้มีความง่ายขึ้น ภายหลังที่ข้อมูลต่าง ๆ ถูกจัดการให้ง่ายขึ้นข้อมูลดังกล่าวก็จะถูกจัดเก็บและดึงข้อมูลออกมาใช้ ซึ่งในบางครั้งข้อมูลบางส่วนอาจมีการสูญหายไปบ้างในกระบวนการจัดเก็บและการดึงข้อมูล

สรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึง การที่บุคคลแปลความหมายวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจได้โดยง่าย

การเกษตรในจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดเป็นพื้นที่เกษตรกรรมสำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ ในปัจจุบันนอกจากการเกษตรแล้ว จังหวัดยังเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมสำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ มีนิคมอุตสาหกรรมกระจายอยู่ทั้งจังหวัด โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมเกือบร้อยละ 70 ของจังหวัดมาจากภาคอุตสาหกรรม (สำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2543) พื้นที่การเกษตรมีอยู่ในทุกอำเภอ และมีมากที่สุด ในเขตอำเภอหนองเสือ อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอลองหลวงตามลำดับ โดยพื้นที่ของจังหวัดจะมีการทำการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นที่นา จังหวัดปทุมธานีมีพื้นที่ทำนาประมาณร้อยละ 50 ของพื้นที่การเกษตรจังหวัด มีพื้นที่การเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน ซึ่งรับน้ำจากโครงการส่งน้ำต่างๆ ของจังหวัดทำให้มีน้ำทำนาได้ตลอดปี และปัจจุบันชาวนาส่วนใหญ่ตามอำเภอต่างๆ ทำนา 2-3 ครั้งในรอบปี หรืออาจถึง 5 ครั้งต่อ 2 ปี ผลผลิตข้าวเฉลี่ยของจังหวัดปทุมธานีสูงกว่าผลผลิตข้าวเฉลี่ยทั้งประเทศ โดยผลผลิตข้าวในฤดูนาปี 2543 เฉลี่ย 750 กิโลกรัมต่อไร่ และฤดูนาปรัง 2544 เฉลี่ย 812 กิโลกรัมต่อไร่ (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ศูนย์สารสนเทศ และ

สถาบันวิจัยข้าว ร่วมกับสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร นอกจากนี้จังหวัดปทุมธานี ยังเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญหลายชนิด เช่น ข้าว ปาล์มน้ำมัน ฯลฯ (จังหวัดปทุมธานี, 2555)

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีตั้งอยู่ในภาคกลางประมาณเส้นรุ้งที่ 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง 2.30 เมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด 953,660 ไร่ หรือ 1,525,856 ตารางกิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศเหนือตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 หรือถนนพหลโยธินประมาณ 27.8 กิโลเมตร (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2548)

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดปทุมธานีมีลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มริมสองฝั่งแม่น้ำ เนื่องจากมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านทำให้พื้นที่แบ่งออกเป็น 2 ฝั่งได้แก่ ฝั่งตะวันออก หรือฝั่งซ้ายของแม่น้ำเป็นพื้นที่อำเภอเมืองบางส่วน อำเภอธัญบุรี อำเภอหนองเสือ อำเภอลำลูกกา และบางส่วนของอำเภอสามโคก ฝั่งตะวันตก หรือฝั่งขวาของแม่น้ำเป็นพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว และส่วนที่เหลือของอำเภอสามโคก (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2548)

สภาพภูมิอากาศในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีมีสภาพภูมิอากาศเหมือนภาคกลางโดยทั่วไปประกอบด้วย 3 ฤดู ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-กันยายน และฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม-มกราคม (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2548)

อุณหภูมิ

จังหวัดปทุมธานีมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.2 องศาเซลเซียส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 36.7 องศาเซลเซียส ค่าเฉลี่ยต่ำสุด 31.3 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 21.6 องศาเซลเซียส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 23.2 องศาเซลเซียส ค่าเฉลี่ยต่ำสุด 18.7 องศาเซลเซียส (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2548)

สภาพดินในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีมีลักษณะพื้นดินส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวจัด มีความเป็นกรดปานกลางถึงกรดจัดโดยมีค่าความเป็นกรด-ด่างประมาณ 4.0-6.0 การระบายน้ำเลว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดินเกิดขึ้นได้ช้า สามารถแบ่งดินนาออกได้ 2 ลักษณะคือ ดินนาไม่เป็นที่ดินประมาณร้อยละ 30 ของพื้นที่ และดินนาเป็นที่ดินถึงกรดจัดประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ เนื่องจากลักษณะดินมีข้อจำกัดดังกล่าวจึงไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืชไร่ ส่วนใหญ่จึงใช้ประโยชน์ในการปลูกข้าวแต่มักได้ผลผลิตต่ำ ต้องการการปรับปรุงดินด้วยการใช้วัสดุปรับปรุงดินเช่น ปูนมาร์ล ปูนขาว ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์เพื่อให้การปลูกพืชให้ผลผลิตดีขึ้น (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2548)

แหล่งน้ำและระบบชลประทานในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีไม่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ดังนั้นนอกจากแม่น้ำเจ้าพระยาแล้วน้ำที่ใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรต่างๆ มาจากคลองส่งน้ำชลประทาน และคลองธรรมชาติซึ่งรับน้ำมาจากเขื่อนชัยนาท จังหวัดชัยนาท ส่งมาตามคลองอนุศาสนนันท์ที่เชื่อมต่อกับคลองระพีพัฒน์ และรับน้ำจากแม่น้ำป่าสักส่วนหนึ่งที่เขื่อนพระราม 6 จังหวัดสระบุรี (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2548)

การผลิตข้าวในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

พันธุ์ข้าว

เกษตรกรส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 85 ปลูกข้าวพันธุ์สุพรรณบุรี 1 โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอลำลูกกา 13 ราย พันธุ์ข้าวอื่นๆที่ปลูกรองลงมาได้แก่ พันธุ์สุพรรณบุรี 90 , พิษณุโลก 2 และพันธุ์พื้นเมืองเช่น โพธิ์เงิน และพวงทอง (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2548)

พันธุ์ข้าวที่ออกโดยศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

พันธุ์ปิ่นแก้ว 56 เป็นข้าวเจ้าพันธุ์พื้นเมือง มีความไวต่อช่วงแสง มีความสามารถในการแตกแขนง และแตกรากที่ข้อเหนือผิวดินในน้ำ และมีการชูรวงดี คุณภาพการสี ข้าวสารใสแฉ่ง ทนน้ำลึกได้ดี (กรมการข้าว, 2555)

พันธุ์ปทุมธานี 1 เป็นข้าวเจ้า ไม่ไวต่อช่วงแสง ผลผลิตสูง คุณภาพเมล็ดคล้ายพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ด้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และเพลี้ยกระโดดหลังขาว ด้านทานโรคไหม้ และโรคขอบใบแห้ง (กรมการข้าว, 2555)

พันธุ์ปทุมธานี 60 เป็นข้าวเจ้า ไวต่อช่วงแสง คุณภาพเมล็ดดี เรียวยาว เลื่อนมันใสแฉ่ง มีท้องไข่น้อย คุณภาพการสีดี ด้านทานโรคกาบใบเน่า และโรคใบหงิก ในสภาพธรรมชาติ (กรมการข้าว, 2555)

พันธุ์กข 31 (ปทุมธานี 80) เป็นข้าวเจ้า ไม่ไวต่อช่วงแสง คุณภาพเมล็ดทางกายภาพสม่ำเสมอ พันธุ์สุวรรณบุรี 1 ด้านทานต่อเพลี้ยกระโดดหลังขาว ค่อนข้างต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคขอบใบแห้ง โรคใบจุดสีน้ำตาล และโรคเมล็ดด่าง ทรงกอตั้ง ต้นแข็งแรงไม่ล้มง่าย ผลผลิตสูงกว่าผลผลิตของพันธุ์สุวรรณบุรี 1 ประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์ (กรมการข้าว, 2555)

พันธุ์กข 35 (รังสิต 80) เป็นข้าวเจ้า ไวต่อช่วงแสงเจริญเติบโตและให้ผลผลิตดีในดินเปรี้ยว เฉลี่ย 600 กิโลกรัม/ไร่ กอตั้ง ฟางแข็ง ค่อนข้างดี คุณภาพเมล็ดดี ทำข้าวสาร 100 เปอร์เซ็นต์ ได้คุณภาพการสีดี ข้าวเต็มเมล็ดและต้นข้าว 49.7 เปอร์เซ็นต์ จัดเป็นประเภทข้าวเสาไห้ค่อนข้างต้านทานต่อโรคขอบใบแห้งและเพลี้ยกระโดดหลังขาว (กรมการข้าว, 2555)

พันธุ์กขผ1 เป็นข้าวเจ้าลูกผสมไม่ไวต่อช่วงแสงให้ผลผลิตเฉลี่ย 1006 กก./ไร่ สูงกว่าพันธุ์ปทุมธานี 1 (666 กก./ไร่) และสุวรรณบุรี 1 (817 กก./ไร่) คิดเป็นร้อยละ 51 และ 23 ตามลำดับ ด้านทานต่อโรคไหม้ในบางพื้นที่ ค่อนข้างต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดหลังขาว แต่อ่อนแอต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และโรคขอบใบแห้ง (กรมการข้าว, 2555)

การใส่ปุ๋ย

เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ย 2 และ 3 ครั้งในจำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 50 โดยประมาณ มีอัตราการใช้ปุ๋ยในโตรเจนรวมตลอดฤดูอยู่ที่ 12-18 กิโลกรัมต่อไร่ มากที่สุดคือประมาณร้อยละ 45 และมีการใส่ปุ๋ยมากกว่า 18 กิโลกรัมต่อไร่อยู่ถึงประมาณร้อยละ 35 และพบต่ำกว่าร้อยละ 20 ที่มีการใส่ปุ๋ย 6-12 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับการใส่ปุ๋ยครั้งแรกมีการใช้ปุ๋ย 46-0-0 มากที่สุดร้อยละ 60 โดยประมาณ และมีการใช้ปุ๋ย 16-20-0 ต่ำกว่าร้อยละ 20 การใช้ปุ๋ยครั้งที่ 2 พบว่ามีการใช้ปุ๋ย 16-20-0 ผสมกับปุ๋ย 46-0-0 มากที่สุดร้อยละ 70 โดยประมาณ และครั้งที่ 3 มีการใช้ปุ๋ย 16-20-0 มากกว่า 46-0-0 เล็กน้อยคือ ร้อยละ 30 และ 25 ตามลำดับ (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2548)

ผลผลิต

ผลผลิตข้าวเฉลี่ยส่วนใหญ่ (ได้แก่ อำเภอเมือง คลองหลวง หนองเสือ ลำลูกกา และธัญบุรี) ผลิตมากกว่า 500 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตข้าวสูงสุด 820 กิโลกรัมต่อไร่ ที่ตำบลรังสิต อำเภอธัญบุรี และผลผลิตข้าวต่ำสุด 304 กิโลกรัมต่อไร่ ที่ตำบลบางคูหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว ใช้ข้าวสุพรรณบุรี 1 และพวงทองตามลำดับ (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2548)

ผลกระทบต่อการผลิตการผลิตข้าวในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

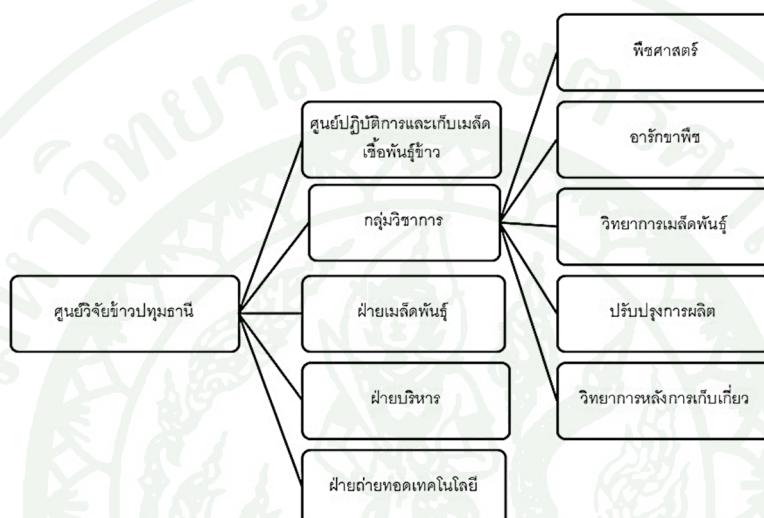
ผลกระทบในการผลิตข้าวจังหวัดปทุมธานี เช่น ผลกระทบจากสภาพแวดล้อม ผลกระทบจากสภาพแล้ง ผลกระทบจากสภาพน้ำท่วม (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2548)

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดเป็นพื้นที่เกษตรกรรมสำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ โดยมีพื้นที่การเกษตร 506,678 ไร่ หรือร้อยละ 53.03 ของพื้นที่จังหวัด (สำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2546) ในปัจจุบันนอกจากการเกษตรแล้ว จังหวัดยังเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมสำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ มีนิคมอุตสาหกรรมกระจายอยู่ทั้งจังหวัด โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมเกือบร้อยละ 70 ของจังหวัดมาจากภาคอุตสาหกรรม (สำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2543) พื้นที่การเกษตรมีอยู่ในทุกอำเภอ และมีมากที่สุด ในเขตอำเภอหนองเสือ อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอคลองหลวงตามลำดับ โดยพื้นที่ของ

จังหวัดจะมีการทำการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นที่นา ไม้ผล และ ไม้ยืนต้น ตามลำดับ นอกจากนี้จังหวัดปทุมธานี ยังเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญหลายชนิด เช่น ข้าว ปาล์มน้ำมัน ฯลฯ

โครงสร้างภายในศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2555)

ภาพที่ 1 โครงสร้างภายในศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ที่มา: ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, (2555)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

มีหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับเรื่องข้าวแบบสหสาขาวิชาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวและเมล็ดพันธุ์ข้าว มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการให้บริการทางวิชาการแก่ เกษตรกร และบุคคลทั่วไป ทั้งภาครัฐและเอกชน ประสานงานและร่วมปฏิบัติงานวิชาการกับศูนย์วิจัยข้าวอื่นๆ รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ภายในและต่างประเทศ(ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2555)

ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี มีการแบ่งสายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

ฝ่ายบริหารทั่วไป

มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การจัดการไร่นา รวมทั้งการจัดทำแผนงานทางวิชาการ และงบประมาณของศูนย์ จัดระบบห้องสมุดและระบบการเก็บข้อมูล การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ตลอดจนการประสานงานกับหน่วยงานอื่น (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2555)

กลุ่มวิชาการ

พืชศาสตร์มีหน้าที่ศึกษา วิจัย ด้านพืชศาสตร์เน้นหนักทางข้าวนาสวน โดยศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านปรับปรุงพันธุ์ พันธุศาสตร์ สรีรวิทยาพันธุ์พืช และการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อให้ได้พันธุ์ข้าวดี ผลผลิตสูง มีคุณภาพเมล็ดดี ตรงตามความต้องการของตลาด ด้านทานต่อโรคแมลงที่สำคัญ หรือทนต่อดินที่มีปัญหาและสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม(ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2555)

ปรับปรุงการผลิตมีหน้าที่ศึกษา วิจัยด้านปรับปรุงการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าว รวมทั้งพืชอื่น ในระบบการปลูกพืชที่มีข้าวเป็นพืชหลัก โดยทำการวิจัยด้านเขตกรรม ปลูกพืชวนา วิทยาการวัชพืช สรีรวิทยาการผลิต การจัดการน้ำ และการทำการเกษตรแนวทางเกษตรยั่งยืน เพื่อให้ได้ผลผลิตและผลตอบแทนสูงสุด(ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2555)

อารักขาพืชมีหน้าที่ศึกษา วิจัย การอารักขาพืช ด้านการควบคุมและการป้องกันกำจัดโรคแมลงและศัตรูศัตรูข้าว ในระบบนิเวศต่างๆ โดยเน้นการบริหารศัตรูพืชเพื่อรักษาเสถียรภาพของผลผลิต ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค ตลอดจนลดมลภาวะที่เป็นพิษต่อสภาพแวดล้อม (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2555)

วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวมีหน้าที่ศึกษา วิจัยด้านวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวของข้าว เพื่อให้ได้ข้าวคุณภาพดี มุ่งเน้นลดการสูญเสียทั้งด้านปริมาณและคุณภาพข้าว ทั้งก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้วิทยาการที่เหมาะสมในการเก็บเกี่ยว นวด ตาก เก็บรักษา ตลอดจนการแปรรูป และการพัฒนาผลิตภัณฑ์(ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2555)

วิทยาการเมล็ดพันธุ์มีหน้าที่ศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านวิทยาการเมล็ดพันธุ์ สรรพวิทยาเมล็ดพันธุ์ การผลิตและเก็บรักษา ตลอดจนตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดี และได้ มาตรฐาน(ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2555)

ศูนย์ปฏิบัติการและเก็บเมล็ดเชื้อพันธุ์ข้าวมีหน้าที่ศึกษา วิจัย และพัฒนาแหล่งทรัพยากรพันธุ์ข้าว และธัญพืชเมืองหนาว โดยการรวบรวม และอนุรักษ์เชื้อพันธุ์ ประเมินคุณค่า และพัฒนาแหล่งพันธุ์กรรม เพื่อป้องกันการสูญพันธุ์ และเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาพันธุ์ใหม่ ตลอดจนการจัดทำแบบสายพิมพ์เอกลักษณ์ของพันธุ์ข้าว (ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, 2555)

โครงการต่างๆภายในศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

- โครงการพัฒนาระบบส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาชาวนา (โครงการฝึกอบรมชาวนาชั้นนำ)
- โครงการตรวจประเมินการผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP (ข้าว) (Good Agricultural Practice)
- โครงการรวบรวมศึกษาพันธุ์ข้าวพื้นเมืองไทย
- โครงการพัฒนาข้าวหอมปทุมธานีให้เป็นสินค้าเอกลักษณ์ของจังหวัดปทุมธานี
- โครงการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยวจังหวัดปทุมธานี
- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายทอดเทคโนโลยีการควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเขียวเตี้ยและโรคใบหงิก

ภาพรวมกิจกรรมภายในศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในรอบปี พ.ศ. 2555

- ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมคณะกรรมการกลุ่มศูนย์วิจัยข้าว ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตกในเรื่องการจัดประชุมวิชาการการพิจารณาพันธุ์ข้าวชาวบ้านและจัดทำยุทธศาสตร์งานวิจัยกลุ่มศูนย์

- ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี จัดประชุมชี้แจงผู้ประกอบการแหล่งผลิต แหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสำรวจและติดตามสถานการณ์การผลิตและการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวศูนย์ข้าวชุมชน และสถาบันเกษตรกรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

- กิจกรรมนัดพบฝึกอบรมเกษตรกรในเรื่องการแนะนำสายพันธุ์ข้าว

- กิจกรรมนัดพบเกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

- ดือนรับสถาบันและหน่วยงานต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มาเยี่ยมชมทัศนศึกษาการปฏิบัติการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

- กิจกรรมประชุมชี้แจงและฝึกอบรมเกษตรกรในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีการลดต้นทุน

- กิจกรรมดำเนินงานโครงการฝึกอบรมชาวนาชั้นนำ

งานให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

- จัดฝึกอบรมถ่ายทอดข้าวภาคกลางให้กับอนุชนชาวนาไทย โดยร่วมกับมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

- ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข7 และ TN1 สำหรับเพาะเลี้ยงแมลงส่งหน่วยงานต่างๆ

- บริการด้านความรู้จัดฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี ตามแผนงาน โครงการ ศูนย์บริการชาวนา

- จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา และนักเรียนช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อน
- จัดนิทรรศการ เป็นวิทยากรนอกสถานที่
- ตรวจสอบคุณภาพข้าวของหน่วยงานต่างๆ
- ตรวจสอบมาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุถุงของกระทรวงพาณิชย์
- บริการสถานที่ ห้องประชุมที่พัก และอาหารแก่หน่วยงานต่างๆ

ศูนย์ข้าวชุมชน

กรมการข้าวได้เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวในชุมชน การใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง การบริหารจัดการร่วมกันของชาวนา เพื่อให้ชาวนามีรายได้เพิ่มขึ้นสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของชาวนาในอนาคตจึงได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยกรมส่งเสริมการเกษตรไว้แล้วจำนวน 4,000 แห่งและขยายการจัดตั้งให้ได้ 7,000 ศูนย์ในอนาคตเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ปลูกข้าว 56 ล้านไร่โดยชื่อ ศูนย์ข้าวชุมชนเป็นชื่อที่เรียก ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนนั่นเอง (สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว, 2553)

บทบาท/ภารกิจ

- เป็นแหล่งผลิตกระจายพันธุ์ข้าวคุณภาพดีไปสู่ชาวนาในชุมชน
- เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวโดยมีชาวนาชั้นนำเป็นวิทยากร
- อาสาสมัคร (อาสาสมัครเกษตรกรด้านข้าว)

- จัดหาและบริการปัจจัยการผลิต
- เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตในชุมชนเพื่อการจำหน่าย
- รวมศูนย์ใกล้เคียงเป็นกลุ่ม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ
- เป็นเครือข่ายสนับสนุนการทำงานของกรมการข้าวและกรมส่งเสริมการเกษตร เช่น รายงานสถานการณ์การผลิต ข้อมูลเดือนกัญ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิรุคดี กำลังการ(2544) ได้ศึกษา บทบาทของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ตามทัศนะของเกษตรกร ตำบลทุ่งนนทรี อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 146 ครอบครัว โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน และค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนสถิติเชิงอนุมานที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ Pearson product moment correlation coefficient พบว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 44.23 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 63.7 มีแรงงานทางการเกษตรเฉลี่ย 6.39 คน มีระยะเวลาในการประกอบอาชีพการเกษตรเฉลี่ย 15.68 ปี มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 26.27 ไร่ มีรายได้เฉลี่ย 113,000 บาท/ปี ผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่างๆ เฉลี่ย 1.34 ครั้ง มีการเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตรร้อยละ 91.8 มีการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรทางประเภทสื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อนบ้านร้อยละ 100 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ร้อยละ 96.6 และประเภทสื่อกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การฝึกอบรมและชมการสาธิตเท่ากันคือ ร้อยละ 37.7 เกษตรกรมีการรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ ร้อยละ 54.8 และ 52.1 ตามลำดับ เกษตรกรมีความคาดหวังสูงสุดที่จะให้ศูนย์ เป็นเรื่องตลาด ราคา และเป็นจุดรวบรวมผลผลิตโดยมีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังเท่ากับ 2.97 ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่มีต่อบทบาทของศูนย์ฯ ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ไม่ทราบว่าศูนย์ฯ มีบทบาทใดบ้าง ข้อเสนอแนะที่พบมากที่สุดคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบเกี่ยวกับบทบาทต่างๆ ให้มากขึ้น ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความคาดหวังของเกษตรกรในบทบาทด้านการเป็นแหล่งความรู้และเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับกลุ่มสมาชิก การผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่างๆ การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร การรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ ที่ระดับ

นัยสำคัญ 0.05, 0.01, 0.01, 0.01 และ 0.01 ตามลำดับ ความคาดหวังของเกษตรกรในบทบาทด้านการผลิตแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรการรับรู้และส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05, 0.05 และ 0.05 ตามลำดับ ความคาดหวังของเกษตรกรในบทบาทด้านการเป็นแหล่งบริการมีความสัมพันธ์กับการรับรู้และส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และความคาดหวังของเกษตรกรในบทบาทด้านการเชื่อมโยงการตลาดมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่พบว่าความคาดหวังของเกษตรกรในบทบาทด้านการเป็นที่ปรึกษาและร่วมแก้ไขปัญหาปัญหาทางการเกษตรกับเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับอายุ ระดับการศึกษา แรงงานทางการเกษตรระยะเวลาในการประกอบอาชีพการเกษตร ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร รายได้ การผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่างๆ การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรทาง การรับรู้และส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ

วิชัย ศรีโพธิ์งาม (2544) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อำนวยการศูนย์บริการฯ ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 153 รายพบว่าส่วนใหญ่ผู้อำนวยการศูนย์บริการฯ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการที่ดีเพราะกรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้การดำเนินงานศูนย์บริการฯ เป็นนโยบายที่สำคัญที่จะต้องปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีการชี้แจงประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และผู้อำนวยการศูนย์บริการฯ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องศูนย์บริการฯ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการดำเนินงานศูนย์บริการฯ ในด้านกิจกรรม จะเห็นว่าอายุ และระดับเงินเดือนของผู้อำนวยการศูนย์บริการฯ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น โดยผู้อำนวยการศูนย์บริการฯ ที่มีอายุมากและเงินเดือนอยู่ในระดับปานกลางมีแนวโน้มเห็นด้วยต่อการดำเนินงานศูนย์บริการฯ ส่วนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศูนย์บริการฯ ของผู้อำนวยการศูนย์บริการฯ ที่มีความรู้ความเข้าใจมาก มีแนวโน้มที่เห็นด้วยต่อการดำเนินกิจกรรมศูนย์บริการฯ ทั้งนี้เนื่องจากผู้อำนวยการศูนย์บริการฯ ที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ต่องานส่งเสริมการเกษตรมานาน และว่าการดำเนินงานศูนย์บริการฯ จะช่วยพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรได้อย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

สมศักดิ์ ชุมพร (2545) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตร ประจำตำบลของจังหวัดปทุมธานี ปี 2542 พบว่าสามารถจำแนกได้ 3 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 ประเด็นการเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินงานศูนย์บริการฯ ด้านบุคลากรและวัสดุ ต่างๆ พบว่าผู้อำนวยการศูนย์บริการฯ มีความเข้าใจและเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อศูนย์บริการและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ความพร้อมด้านข้อมูลได้แก่ ข้อมูลแผนภูมิ ป้าย และ เอกสารวิชาการซึ่งเป็นองค์ประกอบตามที่กำหนดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดของ งบประมาณและปริมาณวัสดุที่ได้รับการสนับสนุนด้านการปฏิบัติงานและการจัดแผนต่างๆแบบมี ส่วนร่วม ส่วนใหญ่คณะทำงานระดับตำบลมีส่วนร่วมเพียงบางกิจกรรมเท่านั้น

ประเด็นที่ 2 ประเด็นการเข้าถึงผลการดำเนินงานเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ กิจกรรมต่างๆ เช่น การสำรวจข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรพบว่าการสำรวจเกษตรกรบางส่วน การจัดเครือข่ายทุกศูนย์บริการฯ มีการกระตุ้นให้เกิดกลุ่มความร่วมมือเป็นส่วนใหญ่ และทุก ศูนย์บริการฯ ได้ใช้ข้อมูลแนวทางพัฒนาของตำบลเสนองบประมาณจากหน่วยงานองค์กรต่างๆ ประจำปีพบว่า บางส่วนได้รับอนุมัติงบประมาณ

ประเด็นที่ 3 ประเด็นการถ่ายทอดและพัฒนาพบว่าศูนย์บริการฯ ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากจุด สานิต เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรเกษตรกรและศูนย์บริการฯ ส่วน ใหญ่มีการจัดเวทีชุมชนโดยการจัดให้เกษตรกรร่วมทำกิจกรรมกับเจ้าหน้าที่

พัชรพร ศรีมงคลบุญ (2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการของเกษตรกร 2) การ ใช้บริการและปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการมาใช้บริการศูนย์บริการฯ และ 3) ความคิดเห็น ของเกษตรกรที่มีผลต่อการดำเนินงานศูนย์บริการฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 123 ราย ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลข คณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นชาย อายุเฉลี่ย 50 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นหัวหน้าครัวเรือน มีฐานะเป็น กรรมการหมู่บ้าน เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร มีสมาชิกครัวเรือนเฉลี่ย 5.3 คนเป็นแรงงานเกษตร เฉลี่ย 4 คน มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตร เฉลี่ย 17.7 ไร่ คือทำการเกษตร มีรายได้หลักจาก

การเกษตรต่อปีเฉลี่ย 36,390.20 บาท แหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพจากธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์ การใช้บริการศูนย์บริการฯ เกษตรกรส่วนใหญ่มาใช้บริการศูนย์บริการฯ ต่ำกว่า 6 ครั้ง ส่วนใหญ่ไปขอคำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการใช้ ปุ๋ยและการทำน้ำหมักชีวภาพ คำแนะนำที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปลูกพืช และการจดทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ประเด็นที่เป็นปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการไปใช้บริการ ศูนย์บริการฯ ในระดับมาก ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจในการขอรับบริการจากศูนย์บริการฯ ศูนย์ บริการฯ ไม่มีข้อมูลเสนอไว้เพียงพอ การติดต่อประสานงานยาก สถานที่ตั้ง ศูนย์บริการฯ ไม่ เหมาะสมเนื่องจากอาศัยสถานที่อื่น มีเอกสารวิชาการไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่องไม่ ติดตามเยี่ยมเยียนเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง การให้บริการของเจ้าหน้าที่ไม่ครอบคลุมทุกสาขาความ คิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำ ตำบล เห็นด้วยในระดับมาก ประเด็นศูนย์บริการฯ ควรมีสถานที่ตั้งเป็นเอกเทศการจัดเวทีชาวบ้าน ทุกเดือนเพื่อสำรวจความต้องการ การนำเกษตรกรที่สนใจศึกษาดูงานนอกสถานที่ การสนับสนุน งบประมาณกลุ่มอาชีพ การส่งเสริมสนับสนุนให้ทำเกษตรอินทรีย์ การเปิดบริการทุกวัน การ สนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอ และการติดตามให้คำแนะนำเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ ประเด็นปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์บริการฯ ในระดับน้อยทุกด้าน

สุวัตร ศรีโทม (2548) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลนาสะอาด อำเภอสร้างคอม จังหวัด อุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการของ เกษตรกร 2) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีผลต่อการดำเนินงานศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และ 3) ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการมาใช้บริการ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 110 ราย ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่า มัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 80 เป็นชาย อายุเฉลี่ย 56 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นสมาชิกกลุ่ม เกษตรกรทำนา เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นกลุ่มสมาชิกลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์ และเป็นกลุ่มผู้เลี้ยงโค-กระบือ มีสมาชิกครัวเรือนเฉลี่ย 4.9 อาชีพหลัก ร้อยละ 94.5 ทำ การเกษตร มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ย 18.9 ไร่ต่อครัวเรือน และเกษตรกร ร้อยละ 70.9 มี รายได้หลักจากการเกษตร ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการฯ ใน ประเด็นที่ตั้งศูนย์บริการฯ ความพร้อมของศูนย์บริการฯ การจัดทำแผนพัฒนาตำบล การปฏิบัติงาน

การเตือนภัยธรรมชาติ เศรษฐกิจ โรคระบาด เกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับที่มากทุกประเด็น เกษตรกรไปใช้บริการศูนย์บริการฯ เฉลี่ย 3.7 ครั้ง เกษตรกรร้อยละ 42.7 มีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาตำบล ประเด็นที่ไปติดต่อขอใช้บริการของศูนย์บริการฯ ส่วนใหญ่ไปขอคำแนะนำ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ โดยร้อยละ 80 ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการปลูกพืช การ เตือนภัยเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรค สัตว์ และแจ้งเตือนเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการไปใช้บริการศูนย์บริการฯ ได้แก่ อุปกรณ์สนับสนุนจุดสารเคมี ไม่ เพียงพอ ขาดเครื่องมือเตือนภัยที่ทันสมัยและความไม่พร้อมในการแจ้งข่าวสารแก่เกษตรกร

ประหยัด ไชยสิงห์ (2551) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขอนแก่นสารเดช อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี ดังนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรใน ตำบลขอนแก่นสารเดชจำนวน 278 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มแบบ stratified sampling สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านการรับรู้พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 47.55 ปี จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ขนาดพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 27.1 ไร่ รายได้ทางการเกษตรปี 2549 เฉลี่ย 213,747.1 บาท/ปี รายได้นอกภาคการเกษตรปี 2549 เฉลี่ย 13,409 บาท/ปี แรงงานใน ครัวเรือนเฉลี่ย 2.1 คน การใช้บริการศูนย์บริการฯ ปี 2549 เฉลี่ย 2.6 ครั้ง/ปี และเกษตรกรมากกว่า ร้อยละ 80 มีการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการฯ ในระดับมาก จากการศึกษาความ คิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำ ตำบลขอนแก่นสารเดช พบว่า เกษตรกรแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการฯ อยู่ ในระดับเห็นด้วยมากในด้านการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ด้านการจัดทำแผนถ่ายทอด เทคโนโลยีทางการเกษตร ด้านการให้บริการของศูนย์บริการฯ ด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ ศูนย์บริการฯ ด้านการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของคณะกรรมการศูนย์บริการฯ ด้าน การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์บริการฯ และด้านการแจ้งเตือนภัย การหาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านการรับรู้ เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการฯ ของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการ ดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขอนแก่นสารเดช สรุปได้ ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่าย

- อายุ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่าย

2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมกับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่าย

- ประเภทกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่าย

- การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่าย

3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการฯ กับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่าย

- การรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการฯ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่าย

4) ปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่ายเกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการฯ อยู่ในระดับน้อยในด้านสถานที่ตั้งศูนย์บริการฯ ประจำตำบล ด้านการบริการของศูนย์บริการฯ ด้านการทำงานของคณะกรรมการศูนย์บริการฯ เกษตรกรมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) การให้ศูนย์บริการฯ เป็นศูนย์กลางประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมชลประทาน องค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดทำแหล่งเก็บกักน้ำและจัดทำระบบชลประทาน เพื่อใช้ในการเกษตรในช่วงหน้าแล้ง 2) เกษตรกรต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการข้อมูลด้าน

การผลิต และการตลาดสินค้าเกษตร 3) เกษตรกรต้องการให้เจ้าหน้าที่สนับสนุนงบประมาณ และปัจจัยการผลิตอย่างเพียงพอ และมีความทั่วถึง 4) เกษตรกรต้องการให้ศูนย์บริการฯขยายเวลาการให้บริการจาก 09.00 – 12.00 น. เป็น 09.00 – 16.30 น. ของวันที่เปิดให้บริการ และ 5) เกษตรกรต้องการเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้ อบรมสาริตและออกเยี่ยมเยียนเกษตรกรเพิ่มขึ้น โดยมีการจัดทำแผนเยี่ยมเยียนที่ชัดเจน และเท่าเทียมกันทุกหมู่บ้าน

จากการตรวจสอบเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสามารถสรุปตัวแปรที่สามารถนำมาใช้เป็นตัวแปรต้นในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยฯ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน สถานภาพทางสังคม ประเภทกิจกรรม การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยฯ รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรและ การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยฯ

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและสถานภาพทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
2. ปัจจัยด้านสังคมประกอบด้วย ประเภทกิจกรรม การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม และความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจประกอบด้วยรายได้จากการจำหน่ายข้าว รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร แรงงานในครัวเรือน ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

4. ปัจจัยด้านการรับรู้การปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ประกอบด้วย การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ประกอบด้วย

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

- อายุ
- ระดับการศึกษา
- จำนวนสมาชิกในครัวเรือน
- สถานภาพทางสังคม

ปัจจัยด้านสังคม

- ประเภทกิจกรรม
- การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อบุคคล
- การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อมวลชน
- การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อกิจกรรม
- ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

- รายได้จากการจำหน่ายข้าว
- รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร
- รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร
- แรงงานในครัวเรือน
- ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

ปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

- การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ได้แก่

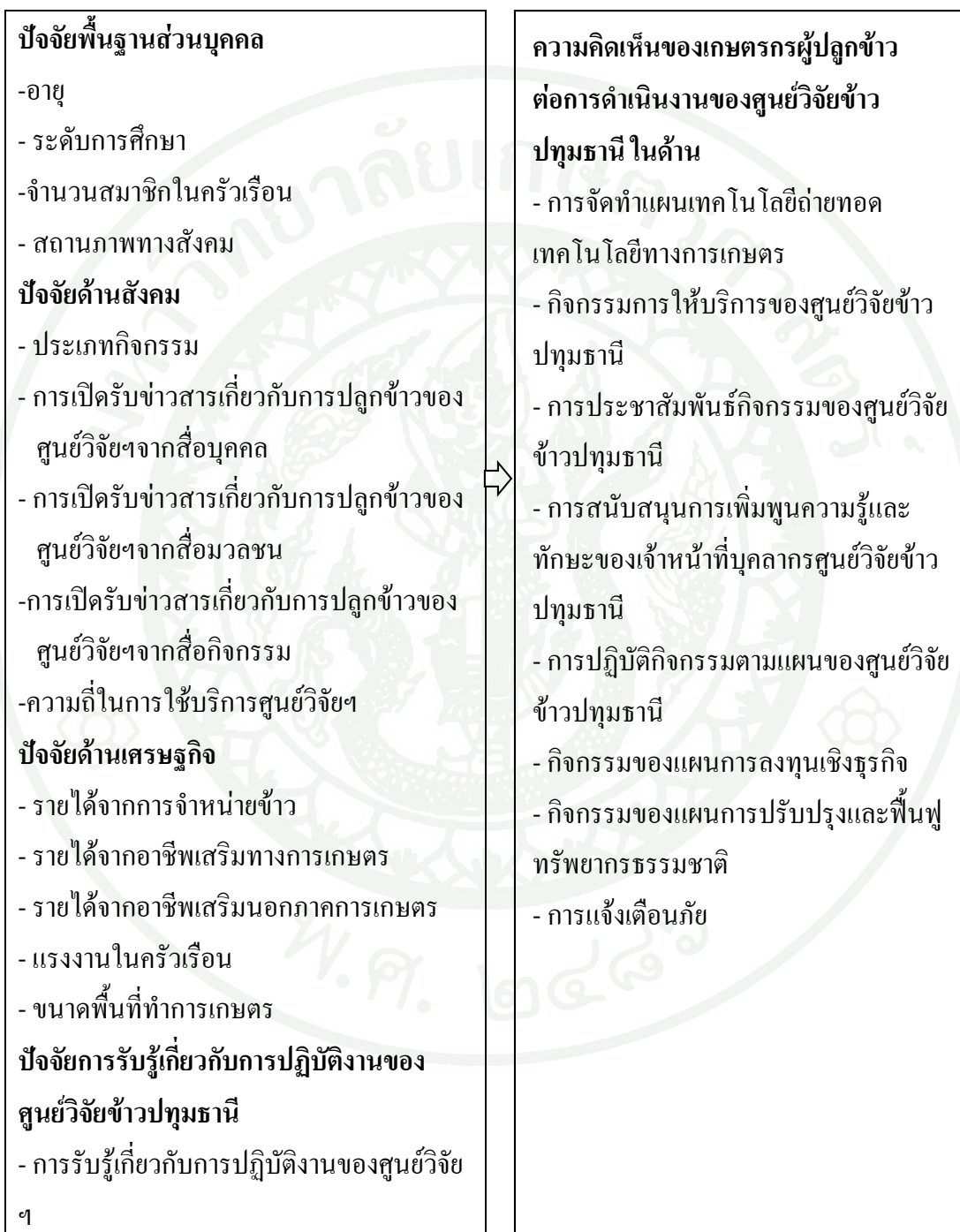
- การจัดทำแผนเทคโนโลยีถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร
- กิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
- การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
- การสนับสนุน การเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
- การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
- กิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ

- กิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
- การแข่งขัน

กรอบแนวความคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระตัวแปรตาม

ภาพที่ 2 กรอบแนวความคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวจากศูนย์ข้าวชุมชนที่ได้ลงทะเบียนไว้กับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีระหว่างเดือนเมษายนจนถึงเดือนกรกฎาคมปี พ.ศ. 2555 จำนวน 187 คนจาก 6 ศูนย์ข้าวชุมชน 5 อำเภอ ในจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจากศูนย์ข้าวชุมชนที่ได้ลงทะเบียนไว้กับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

อำเภอ	ศูนย์ข้าวชุมชน	ประชากร(ราย)
สามโคก	คลองควาย	16
เมือง	บางคูวัด	56
ลาดหลุมแก้ว	คูบางหลวง	22
	บ่อเงิน	17
คลองหลวง	คลองสี่	56
ธัญบุรี	บึงสนั่น	20
รวม		187

ที่มา: ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, (2555)

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้คำนวณขนาดของตัวอย่าง โดยใช้สูตรทาจิมานะ (yamane, 1976) ได้ขนาดตัวอย่าง 187 คน ซึ่งมีวิธีการดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าสัดส่วนที่ยินยอมให้ข้อมูลจากตัวอย่างสามารถคลาดเคลื่อนจากข้อมูลประชากรทั้งหมด (ได้กำหนดค่า $e = .05$ หรือ 5%)

ดังนั้นขนาดตัวอย่างคือ

$$n = \frac{187}{1 + 187(0.05^2)} = 127 \text{ คน}$$

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจากศูนย์ข้าวชุมชนที่ได้ลงทะเบียนไว้กับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

อำเภอ	ศูนย์ข้าวชุมชน	ประชากร(ราย)	ขนาดตัวอย่าง (ราย)
สามโคก	คลองควาย	16	10
เมือง	บางคูวัด	56	38
ลาดหลุมแก้ว	คูบางหลวง	22	15
	บ่อเงิน	17	12
คลองหลวง	คลองสี่	56	38
ธัญบุรี	บึงสนั่น	20	14
รวม		187	127

ที่มา: ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, (2555)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจากศูนย์ข้าวชุมชนที่ได้ลงทะเบียนไว้กับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจำนวนทั้งหมด 127 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยคำถามปลายปิด (close question) และคำถามปลายเปิด (open - ended question) โดยแบ่งเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสังคม
- ตอนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
- ตอนที่ 4 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
- ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

การวัดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ระดับการศึกษา วัดจาก การศึกษาขั้นสูงสุดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว
2. การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

2.1 การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (รายชื่อ) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การวัดแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale) ประกอบด้วย รับรู้ และไม่รับรู้ โดยให้คะแนนการรับรู้เป็น 1 คือ รับรู้ และ 0 คือ ไม่รับรู้ และแบ่งตามขั้นตามวิธีมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 3 ระดับ และความกว้างของชั้น (class interval) ซึ่งสามารถหาได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรายชั้น} &= \frac{\text{ค่าพิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{1-0}{3}
 \end{aligned}$$

$$\text{อันตรายชั้น} = 0.33$$

ดังนั้น ในการจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยความถี่การรับรู้ที่มีต่อการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีสามารถจัดได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับการรับรู้
0.00 - 0.33	รับรู้น้อย
0.34 - 0.66	รับรู้ปานกลาง
0.67 - 1.00	รับรู้มาก

2.2 ข้อมูลการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การการแบ่งตามชั้นตามวิธีมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 2 ระดับ และความกว้างของชั้น (class interval) ซึ่งสามารถหาได้ดังนี้

$$\text{อันตรายชั้น} = \frac{\text{ค่าพิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{22-0}{2}$$

$$\text{อันตรภาคชั้น} = 11.0$$

ดังนั้น ในการจัดช่วงคะแนนความถี่การรับรู้ต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี สามารถจัดได้ดังนี้

คะแนน	ระดับการรับรู้
0.00 - 11.00	รับรู้น้อย
11.01 -22.00	รับรู้มาก

3. ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
เกณฑ์การแปลผลของระดับค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ แบ่งตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ
คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด
ตามลำดับคะแนน ซึ่งมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 5 ถึง 1 ซึ่งสามารถหาได้ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าพิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5-1}{5}$$

$$\text{อันตรภาคชั้น} = 0.80$$

ดังนั้น ในการจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยความถี่ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีสามารถจัดได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นรายข้อ
1.00 - 1.80	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1.81 - 2.60	เห็นด้วยน้อย
2.61 - 3.40	เห็นด้วยปานกลาง
3.41 - 4.20	เห็นด้วยมาก
4.21 - 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด

3.1 ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี(ข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งตามชั้นตามวิธีมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 2ระดับ และความกว้างของชั้น (class interval) ซึ่งสามารถหาได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าพิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{195-39}{2}
 \end{aligned}$$

$$\text{อันตรภาคชั้น} = 78.0$$

ดังนั้น ในการจัดช่วงคะแนนความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีสามารถจัดได้ดังนี้

คะแนน ระดับความคิดเห็น

39.00 - 117.0 ความคิดเห็นน้อย

117.01 - 195.00 ความคิดเห็นมาก

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำราผลงานวิชาการที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบงานวิจัย
2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องลงสำรวจพื้นที่ศึกษาข้อมูลของประชากรที่จะทำการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงและถูกต้อง
3. จัดทำแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา
2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์แล้วนำแบบสัมภาษณ์ลงพื้นที่ไปทำการทดสอบ (Try out) กับเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในอำเภอลาดหลุม

แก้ว และ อำเภอรณบุรี จังหวัดปทุมธานีนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach 's Alpha Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นของการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีค่าเท่ากับ 0.8813 และค่าความเชื่อมั่นของความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเท่ากับ 0.9686

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
2. ข้อมูลทุติยภูมิ การประกอบอาชีพเกษตรกร และการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. การใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ (percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับ ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี และความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
2. การใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square test) ในการทดสอบความสัมพันธ์โดยระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีกับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ได้ลงทะเบียนไว้กับศูนย์วิจัยข้าวจังหวัดปทุมธานีระหว่างเดือนเมษายนปี พ.ศ.2555จนถึงเดือนกรกฎาคมปี พ.ศ.2555จาก 5อำเภอ ในจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านสังคม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 7 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

(n=127)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	87	68.5
หญิง	40	31.5
อายุ		
32 – 53 ปี	43	33.9
54 – 59 ปี	40	31.5
60 – 74 ปี	44	34.6
Mean = 55.66 ปี S.D. = 8.34 ปี Min = 32 ปี Max = 74 ปี		
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	29	22.8
ประถมศึกษา	76	59.8
มัธยมศึกษา	22	17.4
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
3 – 4 คน	36	28.3
5 คน	51	40.2
6 – 7 คน	40	31.5
Mean = 5.10 คน S.D. = 1.02 คน Min = 3 คน Max = 7 คน		
สถานภาพทางสังคม		
เกษตรกรผู้นำ	21	16.5
ปราชญ์ชาวบ้าน	16	12.6
เกษตรกร	90	70.9

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในตารางที่ 3 สรุปได้ดังนี้

- เพศ พบว่า เกษตรกรส่วนมากเป็นเพศชาย (ร้อยละ 68.5) และเพศหญิง (ร้อยละ 31.5)
- อายุ พบว่า เกษตรกรมีอายุ 60 – 74 ปี (ร้อยละ 34.6) รองลงมาคือ อายุ 32 – 53 และอายุ 54 – 59 ปี (ร้อยละ 33.9 และ 31.5 ตามลำดับ) โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 55.66 ปี
- ระดับการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 59.8) รองลงมาคือไม่ได้รับการศึกษา และระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 22.8 และ 17.4 ตามลำดับ)
- จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คน (ร้อยละ 40.2) รองลงมามีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 6-7 คน และ 3-4 คน (ร้อยละ 31.5 และ 28.3 ตามลำดับ) โดยมีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 5.10 คน
- สถานภาพทางสังคม พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีสถานภาพทางสังคมคือเป็นเกษตรกร (ร้อยละ 70.9) รองลงมาคือ เกษตรกรผู้นำ และปราชญ์ชาวบ้าน (ร้อยละ 16.5 และ 12.6 ตามลำดับ)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านสังคม

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามปัจจัยด้านสังคม

(n=127)

ปัจจัยด้านสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าว		
ปทุมธานีจากสื่อบุคคล		
เพื่อนเกษตรกร	28	22.0
ญาติพี่น้อง	14	11.0
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	85	67.0
การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าว		
ปทุมธานีจากสื่อมวลชน		
รายการวิทยุ	28	22.0
โทรทัศน์	81	63.8
หนังสือพิมพ์/วารสารทางการเกษตร	18	14.2
การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าว		
ปทุมธานีจากสื่อกิจกรรม		
การเข้ารับการฝึกอบรม	26	20.5
การประชุม/การสาธิต	14	11.0
การศึกษาดูงาน	23	18.1
นิทรรศการที่จัดในท้องถิ่น	64	50.4
ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2555		
ไม่เคยใช้บริการ	9	7.1
ใช้บริการ 1 – 2 ครั้ง	53	41.7
ใช้บริการ 3 – 4 ครั้ง	65	51.2
Mean = 2.47 ครั้ง S.D. = 0.781 ครั้ง Min = 0 ครั้ง		
Max = 4 ครั้ง		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n=127)

ปัจจัยด้านสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทกิจกรรมที่เข้าร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี		
ไม่เข้าร่วมกิจกรรม	17	13.4
กิจกรรมนัดพบฝึกอบรมเกษตรกรแนะนำสายพันธุ์ข้าว	10	7.9
กิจกรรมนัดพบเกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	26	20.5
กิจกรรมประชุมชี้แจงและฝึกอบรมเกษตรกรในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีการลดต้นทุน	50	39.3
กิจกรรมฝึกอบรมชาวนาขั้นน้ำ	24	18.9

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านสังคมของเกษตรกร ในตารางที่ 4 สรุปได้ดังนี้

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อบุคคล พบว่าเกษตรกรมีการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อบุคคลผ่านทางเจ้าหน้าที่ของรัฐ มากที่สุด (ร้อยละ 67.0) รองลงมา คือ เพื่อนเกษตรกร และญาติพี่น้อง (ร้อยละ 22.0 และ 11.0 ตามลำดับ)

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อมวลชน พบว่าเกษตรกรมีการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อมวลชนผ่านทางโทรทัศน์ มากที่สุด (ร้อยละ 63.8) รองลงมา คือ รายการวิทยุ และหนังสือพิมพ์/วารสารทางการเกษตร (22.0 และ 14.2 ตามลำดับ)

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อกิจกรรม พบว่าเกษตรกรมีการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อกิจกรรมผ่านทางนิทรรศการที่จัดในท้องถิ่น (ร้อยละ 50.4) รองลงมา คือ การเข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการประชุม/การสาธิต (ร้อยละ 20.5, 18.1 และ 11.0 ตามลำดับ)

ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2555 พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 3 – 4 ครั้ง (ร้อยละ 51.2) รองลงมาใช้บริการจำนวน 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 41.7) และไม่เคยใช้บริการ (ร้อยละ 7.1) โดยมีการใช้บริการโดยเฉลี่ย 2.47 ครั้ง

ประเภทกิจกรรมที่เข้าร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่า เกษตรกรจะเข้าร่วมกิจกรรมประชุมชี้แจงและฝึกอบรมเกษตรกรในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีการลดต้นทุน (ร้อยละ 39.3) รองลงมาคือกิจกรรมนัดพบเกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล กิจกรรมฝึกอบรมชาวนาขั้นน้ำ และกิจกรรมนัดพบฝึกอบรมเกษตรกรแนะนำสายพันธุ์ข้าว (ร้อยละ 20.5, 18.9 และ 7.9) และไม่เข้าร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 13.4)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

(n=127)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้รวมต่อปีของครัวเรือน (บาท/ปี)		
100,000 – 300,000 บาท/ปี	38	29.9
300,001 – 470,000 บาท/ปี	43	33.9
470,001 – 900,000 บาท/ปี	46	36.2
Mean = 426,141.7 บาท/ปี S.D. = 183,942.9 บาท/ปี		
Min = 100,000 บาท/ปี Max = 900,000 บาท/ปี		
รายได้จากการจำหน่ายข้าว (บาท/ไร่)		
2,500 – 10,000 บาท/ไร่	43	33.9
10,001 – 16,667 บาท/ไร่	45	35.4
16,668 – 80,000 บาท/ไร่	39	30.7
Mean = 15,347.54 บาท/ไร่ S.D. = 10,509.37 บาท/ไร่		
Min = 2,500 บาท/ไร่ Max = 80,000 บาท/ไร่		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=127)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร (บาท/ปี)		
ไม่มีรายได้เสริม	48	37.8
100,000 – 150,000 บาท/ปี	58	45.6
150,001 – 200,000 บาท/ปี	19	15.0
200,001 – 250,000 บาท/ปี	2	1.6
Mean = 86,220.5 บาท/ปี S.D. = 76,292.5 บาท/ปี		
Min = 0 บาท/ปี Max = 250,000 บาท/ปี		
รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)		
ไม่มีรายได้เสริม	25	19.7
50,000 – 100,000 บาท/ปี	63	49.6
100,001 – 150,000 บาท/ปี	18	14.2
150,001 – 200,000 บาท/ปี	21	16.5
Mean = 94,724.4 บาท/ปี S.D. = 66,497.7 บาท/ปี		
Min = 0 บาท/ปี Max = 200,000 บาท/ปี		
แรงงานในครัวเรือน		
2 – 3 คน	38	29.9
4 คน	34	26.8
5 – 7 คน	55	43.3
Mean = 4.19 คน S.D. = 1.014 คน		
Min = 2 คน Max = 7 คน		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=127)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด (ไร่)		
5 – 15 ไร่	38	29.9
16 – 20 ไร่	51	40.2
21 – 40 ไร่	38	29.9
Mean = 18.80 ไร่ S.D. = 6.94 ไร่		
Min = 5 ไร่ Max = 40 ไร่		
ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง (ไร่)		
ไม่มีพื้นที่การเกษตรของตนเอง	18	14.3
5 – 15 ไร่	29	22.8
16 – 20 ไร่	52	40.9
21 – 40 ไร่	28	22.0
Mean = 15.89 ไร่ S.D. = 8.96 ไร่		
Min = 0 ไร่ Max = 40 ไร่		
ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่า (ไร่)		
ไม่มีพื้นที่การเกษตรที่เช่า	109	85.8
6 – 35 ไร่	18	14.2
Mean = 2.83 ไร่ S.D. = 7.19 ไร่		
Min = 0 ไร่ Max = 35 ไร่		

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร ในตารางที่ 5 สรุปได้ดังนี้

รายได้รวมต่อปีของครัวเรือน พบว่า เกษตรกรมีรายได้ต่อปี 470,001 – 900,000 บาท (ร้อยละ 36.2) รองลงมา มีรายได้ 300,001 – 470,000 บาท และ 100,000 – 300,000 บาท (ร้อยละ 33.9 และ 29.9 ตามลำดับ) โดยมีรายได้รวมต่อปีของครัวเรือนเฉลี่ย 426,141.7 บาท/ปี

รายได้จากการจำหน่ายข้าว พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายข้าว 10,001-16,667 บาท/ไร่ (ร้อยละ 35.4) รองลงมามีรายได้ 2,500-10,000 บาท/ไร่ และ 16,668-80,000 บาท/ไร่ (ร้อยละ 33.9 และ 30.7 ตามลำดับ) โดยมีรายได้จากการจำหน่ายข้าวเฉลี่ย 15,347.54 บาท/ไร่

รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการอาชีพเสริมทางการเกษตร 100,000 – 150,000 บาท (ร้อยละ 45.6) รองลงมามีรายได้ 150,001 – 200,000 บาท และ 200,001 – 250,000 บาท (ร้อยละ 15.0 และ 1.6 ตามลำดับ) และไม่มีรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร (ร้อยละ 37.8) โดยมีรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรเฉลี่ย 86,220.5 บาท/ปี

รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร 50,000 – 100,000 บาท (ร้อยละ 49.6) รองลงมามีรายได้ 150,001 – 200,000 บาท และ 100,001 – 150,000 บาท (ร้อยละ 16.5 และ 14.2 ตามลำดับ) และไม่มีรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร (ร้อยละ 19.7) โดยมีรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 94,724.4 บาท/ปี

แรงงานในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรมีจำนวนแรงงาน 5 – 7 คน (ร้อยละ 43.3) รองลงมามีจำนวนแรงงาน 2 – 3 คน และ 4 คน (ร้อยละ 29.9 และ 26.8 ตามลำดับ) โดยมีจำนวนแรงงานเฉลี่ย 4.19 คน

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด พบว่า เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 5 – 15 ไร่ และ 21 – 40 ไร่ จำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 29.9) และขนาดพื้นที่ 16 – 20 ไร่ (ร้อยละ 40.2) โดยมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 18.80 ไร่

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง พบว่า เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง 16 – 20 ไร่ (ร้อยละ 40.9) รองลงมามีขนาดพื้นที่ 5 – 15 ไร่ และ 21 – 40 ไร่ (ร้อยละ 22.8 และ 22.0 ตามลำดับ) และไม่มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง (ร้อยละ 14.3) โดยมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองเฉลี่ย 15.89 ไร่

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่า พบว่า เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่า 6 – 35 ไร่ (ร้อยละ 14.2) และเกษตรกรส่วนมากไม่มีพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่า (ร้อยละ 85.8) โดยมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 2.83 ไร่

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ตารางที่ 6 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกร

(n = 127)

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	การรับรู้		คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ระดับการรับรู้
	รับรู้	ไม่รับรู้			
1. การจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร					
1.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร	112 (88.2)	15 (11.8)	0.88	0.324	มาก
2. กิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี					
2.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการเปิดให้บริการสัปดาห์ละ 5 วัน และมีเจ้าหน้าที่บุคลากรประจำศูนย์	103 (81.1)	24 (18.9)	0.81	0.393	มาก
2.2 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการพัฒนาระบบส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาชาวนา	105 (82.7)	22 (17.3)	0.83	0.380	มาก
2.3 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการตรวจประเมินการผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP (ข้าว)	102 (80.3)	25 (19.7)	0.80	0.399	มาก
2.4 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการรวบรวมศึกษาพันธุ์ข้าวพื้นเมืองไทย	91 (71.7)	36 (28.3)	0.72	0.452	มาก
2.5 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการพัฒนาข้าวหอมปทุมธานีให้เป็นสินค้าเอกลักษณ์ของจังหวัดปทุมธานี	105 (82.7)	22 (17.3)	0.83	0.380	มาก
2.6 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยว จังหวัดปทุมธานี	82 (64.6)	45 (35.4)	0.65	0.480	ปานกลาง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(n = 127)

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	การรับรู้		คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ระดับการรับรู้
	รับรู้	ไม่รับรู้			
2.7 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายทอดเทคโนโลยีการควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเหี่ยวเฉาและโรคใบหยิก	92 (72.4)	35 (27.6)	0.72	0.499	มาก
2.8 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการสำรวจจัดทำสำมะโนครัวเรือนเกษตรกร	91 (71.7)	36 (28.3)	0.72	0.452	มาก
2.9 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีข้อมูลเกี่ยวกับราคาผลผลิตทางการเกษตรและแหล่งจำหน่ายผลผลิต	93 (73.2)	34 (26.8)	0.73	0.445	มาก
3. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี					
3.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อมวลชน	98 (77.2)	29 (22.8)	0.77	0.421	มาก
4. การสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี					
4.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากร	95 (74.8)	32 (25.2)	0.75	0.436	มาก
5. การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี					
5.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี ณ จุดสาธิต	78 (61.4)	49 (38.6)	0.61	0.489	ปานกลาง
5.2 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการนำเกษตรกรทัศนศึกษาดูงาน ณ จุดสาธิต	88 (69.3)	39 (30.7)	0.69	0.463	มาก
5.3 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีเจ้าหน้าที่ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเกษตร	86 (67.7)	41 (32.3)	0.68	0.469	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(n = 127)

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	การรับรู้		คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ระดับการรับรู้
	รับรู้	ไม่รับรู้			
6. กิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ					
6.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการสนับสนุนงบประมาณและหรือปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร	89 (70.1)	38 (29.9)	0.70	0.460	มาก
6.2 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการส่งเสริมการลงทุนในชุมชน	93 (73.2)	34 (26.8)	0.73	0.445	มาก
6.3 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการจัดให้มีจุดรวบรวม รับซื้อและจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร	96 (75.6)	31 (24.4)	0.76	0.431	มาก
7. กิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ					
7.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการรณรงค์ให้เกษตรกรอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น ไม่เผาตอซังข้าว	87 (68.5)	40 (31.5)	0.69	0.466	มาก
8. การแจ้งเตือนภัย					
8.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการแจ้งเตือนภัยน้ำท่วมและภัยแล้ง	84 (66.1)	43 (33.9)	0.66	0.475	ปานกลาง
8.2 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการแจ้งเตือนเรื่องราคาผลผลิตการเกษตร	82 (64.6)	45 (35.4)	0.65	0.480	ปานกลาง
8.3 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการแจ้งเตือนการระบาดของโรค แมลง และศัตรูพืช	92 (72.4)	35 (27.6)	0.72	0.449	มาก
คะแนนรวมเฉลี่ย			0.73	0.440	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกรในตารางที่ 6 สรุปได้ดังนี้

เกษตรกรมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการรับรู้ในระดับมากมีทั้งหมด 18 ข้อ และข้อที่มีระดับการรับรู้ในระดับปานกลางมีทั้งหมด 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 0.88) รองลงมา คือ ข้อ 2.2 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการพัฒนาระบบส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาชาวนา และข้อ 2.5 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการพัฒนาข้าวหอมปทุมธานีให้เป็นสินค้าเอกลักษณ์ของจังหวัดปทุมธานี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 0.83) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 5.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี ณ จุดสาธิต (ค่าเฉลี่ย 0.61)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกร

(n = 127)		
ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับรู้น้อย	13	10.2
รับรู้มาก	114	89.8
รวม	127	100.0

จากตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกรจำนวน 127 คน ได้ผลดังนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก จำนวน 114 คนคิดเป็นร้อยละ 89.8 และมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับน้อย จำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 10.2

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว
ปทุมธานี

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของ
เกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)									
การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น					คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
การจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร									
1. มีการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่บุคลากรกับนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี	18 (14.2)	58 (45.7)	12 (9.4)	24 (18.9)	15 (11.8)	3.31	1.264	ปาน กลาง	
2. มีการรวบรวมความต้องการและปัญหาของเกษตรกรเพื่อจัดทำแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี	12 (9.4)	35 (27.6)	16 (12.6)	46 (36.2)	18 (14.2)	2.82	1.250	ปาน กลาง	
3. มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร	32 (25.2)	37 (29.1)	20 (15.7)	25 (19.7)	13 (10.3)	3.39	1.328	ปาน กลาง	
4. มีการประสานงานกับวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนสรุปผลการดำเนินงาน	22 (17.3)	76 (59.8)	5 (4.0)	24 (18.9)	-	3.76	0.957	มาก	
5. มีการสรุปผลการดำเนินงานการถ่ายทอดความรู้	19 (15.0)	56 (44.0)	19 (15.0)	15 (11.8)	18 (14.2)	3.34	1.274	ปาน กลาง	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n=127)

การดำเนินงานของศูนย์วิจัย ข้าวปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น					คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
การจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร (ต่อ)								
6. มีการสนับสนุนให้มี การแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และ ความคิดเห็นระหว่าง เกษตรกรกับวิทยากร	22 (17.3)	41 (32.3)	5 (3.9)	38 (29.9)	21 (16.5)	3.04	1.411	ปาน กลาง
						คะแนนรวมเฉลี่ย	3.28	1.250 ปานกลาง
กิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ต่อ)								
7. มีการเปิดให้บริการทุกวัน จันทร์ ถึงวันศุกร์ระหว่าง เวลา 08.30 – 16.00 น.	23 (18.1)	51 (40.2)	30 (23.6)	16 (12.6)	7 (5.5)	3.53	1.097	มาก
8. มีเจ้าหน้าที่ประจำ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี วันละ 2 คน	19 (15.0)	24 (18.9)	6 (4.7)	32 (25.2)	46 (36.2)	2.51	1.506	น้อย
9. มีการให้คำแนะนำด้าน การเกษตร	25 (19.7)	34 (26.8)	1 (0.8)	23 (18.1)	44 (34.6)	2.79	1.612	ปาน กลาง
10. มีการสำรวจและจัดทำ สำมะโนครัวเรือนเกษตรกร	57 (44.8)	26 (20.5)	9 (7.1)	35 (27.6)	-	3.83	1.267	มาก
11. มีการสำรวจและจด ทะเบียนกลุ่มอาชีพ เกษตรกร	52 (40.9)	13 (10.3)	21 (16.5)	13 (10.3)	28 (22.0)	3.38	1.613	ปาน กลาง
12. มีเอกสารด้านการเกษตร ให้บริการที่เพียงพอ	43 (33.9)	13 (10.2)	10 (7.9)	43 (33.9)	18 (14.1)	3.16	1.535	ปาน กลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n=127)

การดำเนินงานของศูนย์วิจัย ข้าวปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น					คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
กิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ต่อ)								
13. มีการช่วยประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน ระดับพื้นที่ ได้แก่ อบต. สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตร จังหวัด เป็นต้น	52 (40.9)	20 (15.7)	10 (8.0)	24 (18.9)	21 (16.5)	3.46	1.567	มาก
14. มีการเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับราคาผลผลิตทาง การเกษตร และแหล่ง จำหน่ายผลผลิตไว้ที่ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	25 (19.7)	49 (38.6)	1 (0.8)	24 (18.9)	28 (22.0)	3.15	1.496	ปาน กลาง
คะแนนรวมเฉลี่ย						3.23	1.462	ปานกลาง
การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี								
15. มีการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมที่ศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานีผ่านเจ้าหน้าที่ บุคลากร	40 (31.5)	48 (37.8)	10 (7.9)	17 (13.4)	12 (9.4)	3.69	1.301	มาก
16. มีการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานีผ่านผู้ใหญ่บ้าน	24 (18.9)	34 (26.8)	7 (5.5)	41 (32.3)	21 (16.5)	2.99	1.423	ปาน กลาง
17. มีการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานีผ่านกำนัน	65 (51.2)	28 (22.0)	6 (4.8)	13 (10.2)	15 (11.8)	3.91	1.428	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n=127)

การดำเนินงานของศูนย์วิจัย ข้าวปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น					คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ต่อ)								
18. มีการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานีผ่าน อบรม.	38 (29.9)	22 (17.3)	9 (7.1)	41 (32.3)	17 (13.4)	3.18	1.488	ปาน กลาง
19. มีการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานีผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ วารสารต่างๆ หนังสือพิมพ์	51 (40.2)	15 (11.8)	14 (11.0)	13 (10.2)	34 (26.8)	3.28	1.685	ปาน กลาง
20. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่าน สื่อมวลชน ได้แก่ หอกระจายข่าว และโทรทัศน์	54 (42.5)	41 (32.3)	8 (6.3)	24 (18.9)	-	3.98	1.120	มาก
คะแนนรวมเฉลี่ย						3.51	1.408	ปานกลาง
การสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี								
21. มีการสนับสนุนให้ เจ้าหน้าที่บุคลากร ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเข้า รับการฝึกอบรม	25 (19.7)	29 (22.8)	16 (12.6)	17 (13.4)	40 (31.5)	2.86	1.552	ปาน กลาง
22. มีการสนับสนุนให้ เจ้าหน้าที่บุคลากร ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี นำเสนอผลงานในส่วนที่ ตนรับผิดชอบ	18 (14.2)	51 (40.1)	33 (26.0)	25 (19.7)	-	3.49	0.967	มาก
คะแนนรวมเฉลี่ย						3.18	1.260	ปานกลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n=127)

การดำเนินงานของ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น					คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี								
23. มีการถ่ายทอดความรู้เป็น ประจำทุกเดือน ณ จุด สาธิต	7 (5.5)	50 (39.4)	18 (14.2)	30 (23.6)	22 (17.3)	2.92	1.245	ปาน กลาง
24. มีการนำเกษตรกรทักสน ศึกษาดูงาน ณ จุดสาธิต ที่ประสบความสำเร็จ	14 (11.0)	59 (46.5)	24 (18.9)	30 (23.6)	-	3.45	.974	มาก
25. มีการติดตามให้ คำแนะนำเพิ่มเติมจาก เจ้าหน้าที่บุคลากรที่ เกี่ยวข้องโดยการออก เยี่ยมเยียนเกษตรกร	31 (24.4)	41 (32.3)	15 (11.8)	17 (13.4)	23 (18.1)	3.31	1.440	ปาน กลาง
คะแนนรวมเฉลี่ย						3.27	1.220	ปานกลาง
กิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ								
26. มีการสนับสนุน งบประมาณโดยการ จัดตั้งกองทุน	33 (26.0)	50 (39.4)	16 (12.6)	28 (22.0)	-	3.69	1.088	มาก
27. มีการสนับสนุนปัจจัย การผลิตแก่กลุ่มอาชีพ ต่างๆโดยการจัดซื้อ อุปกรณ์	29 (22.8)	47 (37.0)	14 (11.1)	21 (16.5)	16 (12.6)	3.41	1.341	มาก
28. มีการดำเนินการ ส่งเสริมการลงทุนใน ชุมชน โดยการจัดตั้ง วิสาหกิจชุมชน	29 (22.8)	29 (22.8)	4 (3.2)	43 (33.9)	22 (17.3)	3.00	1.480	ปาน กลาง
29. มีการจัดจตุรบรรพรับ ซื้อสินค้าการเกษตร ในชุมชน	58 (45.7)	59 (46.4)	-	10 (7.9)	-	4.30	0.829	มาก ที่สุด

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n=127)

การดำเนินงานของศูนย์วิจัย ข้าวปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น					คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
กิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ (ต่อ)								
30. มีการจัดให้มีจุดจำหน่าย สินค้าทางการเกษตรใน ชุมชน	28 (22.0)	39 (30.7)	17 (13.4)	24 (18.9)	19 (15.0)	3.26	1.387	ปาน กลาง
คะแนนรวมเฉลี่ย						3.53	1.387	มาก
กิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ								
31. มีการรณรงค์เกษตรกร ไม่ เผาตอซังและฟางข้าว	41 (32.3)	28 (22.0)	7 (5.5)	32 (25.2)	19 (15.0)	3.31	1.510	ปาน กลาง
32. มีการสนับสนุนและ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ย อินทรีย์ในการผลิตข้าว	21 (16.5)	67 (52.8)	7 (5.5)	32 (25.2)	-	3.61	1.040	มาก
33. มีการส่งเสริมการนำวัสดุ เหลือใช้จากการผลิตมาทำ เป็นปุ๋ยชีวภาพใช้ทดแทน ปุ๋ยเคมีสังเคราะห์	48 (37.8)	36 (28.3)	12 (9.4)	12 (9.4)	19 (15.1)	3.65	1.445	มาก
คะแนนรวมเฉลี่ย						3.52	1.332	มาก
การแจ้งเตือนภัย								
34. มีการแจ้งเตือนภัยแล้ง ผ่านหอกระจายข่าว และ ทำหนังสือถึงผู้นำชุมชน	32 (25.2)	41 (32.3)	19 (15.0)	12 (9.4)	23 (18.1)	3.37	1.424	ปาน กลาง
35. มีการแจ้งเตือนภัยน้ำ ท่วมผ่านหอกระจายข่าว และทำหนังสือถึงผู้นำ ชุมชน	19 (15.0)	54 (42.5)	21 (16.5)	33 (26.0)	-	3.46	1.037	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n=127)

การดำเนินงานของ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น					คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
การแจ้งเตือนภัย(ต่อ)								
36. มีการแจ้งเตือนเรื่อง ราคาผลผลิตทาง การเกษตรโดยปิด ประกาศและหนังสือถึง ผู้นำชุมชน	21 (16.5)	60 (47.2)	7 (5.6)	14 (11.0)	25 (19.7)	3.30	1.399	ปาน กลาง
37. มีการแจ้งเตือนเรื่อง ราคาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตร อาทิ ราคา ปุ๋ย ราคาสารเคมีต่างๆ โดยติดประกาศและทำ หนังสือถึงผู้นำชุมชน	28 (22.0)	67 (52.8)	8 (6.3)	24 (18.9)	-	3.78	0.999	มาก
38. มีการแจ้งเตือนการ ระบาดของโรคเกี่ยว กับข้าวผ่านทางหอ กระจายข่าวและหนังสือ ถึงผู้นำชุมชน	26 (20.5)	25 (19.7)	38 (29.9)	14 (11.0)	24 (18.9)	3.12	1.372	ปาน กลาง
39. มีการแจ้งเตือนการ ระบาดของแมลง และ ศัตรูพืชผ่านทางหอ กระจายข่าวและหนังสือ ถึงผู้นำชุมชน	30 (23.6)	17 (13.4)	33 (26.0)	29 (22.8)	18 (14.2)	3.09	1.371	ปาน กลาง
คะแนนรวมเฉลี่ย						3.35	1.267	ปานกลาง
คะแนนรวมเฉลี่ยทุกด้าน						3.36	1.323	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการให้
ดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 8 สรุปได้ดังนี้

เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.36) เมื่อพิจารณาเป็นด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 4. มีการประสานงานกับวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆตลอดจนสรุปผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) รองลงมาคือ ข้อ 3. มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39) และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ข้อ 2. มีการรวบรวมความต้องการและปัญหาของเกษตรกรเพื่อจัดทำแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.82)

ด้านกิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านกิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 10. มีการสำรวจและจัดทำสำมะโนครัวเรือนเกษตรกรอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) รองลงมาคือ ข้อ 7. มีการเปิดให้บริการทุกวันจันทร์ และวันศุกร์ ระหว่างเวลา 08.30 – 16.00 น. อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.53) และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ข้อ 8. มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีวันละ 2 คนอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.51)

ด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 20. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่านสื่อมวลชน ได้แก่ หอกระจายข่าว และโทรทัศน์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.98) รองลงมาคือ ข้อ 17. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่านก้านอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ข้อ 16. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่านผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.99)

ด้านการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านการ

สนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 22. มีการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี นำเสนอผลงานในส่วนที่ตนรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.49) รองลงมาคือข้อ 21. มีการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเข้ารับการฝึกอบรมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.86)

ด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 24. มีการนำเกษตรกรทัศนศึกษาดูงาน ณ จุดสาธิตที่ประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.45) รองลงมาคือ ข้อ 25. มีการติดตามให้คำแนะนำเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยการออกเยี่ยมเยียนเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ข้อ 23. มีการถ่ายทอดความรู้เป็นประจำทุกเดือน ณ จุดสาธิตอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.92)

ด้านกิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านกิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 29. มีการจัดจุดรวบรวมรับซื้อสินค้าการเกษตรในชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.30) รองลงมาคือ ข้อ 26. มีการสนับสนุนงบประมาณโดยการจัดตั้งกองทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.69) และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ข้อ 28. มีการดำเนินการส่งเสริมการลงทุนในชุมชน โดยการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00)

ด้านกิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านกิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 33. มีการส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้จากการผลิตมาทำเป็นปุ๋ยชีวภาพใช้ทดแทนปุ๋ยเคมีสังเคราะห์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.65) รองลงมาคือ ข้อ 32. มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการผลิตข้าวอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย

3.61) และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ข้อ 31. มีการรณรงค์เกษตรกร ไม่เผาตอซังและฟางข้าวอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31)

ด้านการแจ้งเตือนภัย พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านการแจ้งเตือนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 37. มีการแจ้งเตือนเรื่องราคาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร อาทิ ราคาปุ๋ย ราคาสารเคมีต่างๆ โดยติดประกาศและทำหนังสือถึงผู้นำชุมชนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.78) รองลงมาคือ ข้อ 35. มีการแจ้งเตือนภัยน้ำท่วมผ่านหอกระจายข่าวและทำหนังสือถึงผู้นำชุมชนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.46) และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ข้อ 39. มีการแจ้งเตือนการระบาดของแมลง และศัตรูพืชผ่านทางหอกระจายข่าวและหนังสือถึงผู้นำชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.09)

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

อายุ	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
32-53 ปี	10 (23.3)	33 (76.7)	43 (100.0)	1.172 ^{ns}	0.556
54-59 ปี	6 (15.0)	34 (85.0)	40 (100.0)		
60-74 ปี	7 (15.9)	37 (84.1)	44 (100.0)		
Total	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานอายุของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 9 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 1.172 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 1 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.556 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ อายุของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่มีอายุ 32 – 53 ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 76.7 และระดับน้อย ร้อยละ 23.3

เกษตรกรที่มีอายุ 54 – 59 ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 85.0 และระดับน้อย ร้อยละ 15.0

ส่วนเกษตรกรที่มีอายุ 60 - 74 ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 84.1 และระดับน้อย ร้อยละ 15.9

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
ไม่ได้รับการศึกษา	11 (37.9)	18 (62.1)	29 (100.0)	8.299**	0.004
ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา	12 (12.2)	86 (87.8)	98 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 10 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 8.299 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 1 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.004 (ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05) ผลสรุปคือ ระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความ คิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทาง สถิติ 0.01 เพราะ เกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่ง เป็นกลุ่มที่อาจจะมีการรับรู้ข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีได้ดี และ มีความหลากหลายกว่ากลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็นต่อการให้ ดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่ไม่ได้รับการศึกษามีความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 62.1 และระดับน้อย ร้อยละ 37.9

ส่วนเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัศึกษามีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 87.8 และระดับน้อย ร้อยละ 12.2

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรกับความคิดเห็นของ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	ระดับความคิดเห็น			χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	รวม		
3-4 คน	9 (25.0)	27 (75.0)	36 (100.0)	3.003 ^{ns}	0.223
5 คน	10 (19.6)	41 (80.4)	51 (100.0)		
6-7 คน	4 (10.0)	36 (90.0)	40 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 11 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 3.003 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.223 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 – 4 คน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 75.0 และระดับน้อย ร้อยละ 25.0

เกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 80.4 และระดับน้อย ร้อยละ 19.6

ส่วนเกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 6 – 7 คน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 90.0 และระดับน้อย ร้อยละ 10.0

ตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกร
ผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

สถานภาพทางสังคม	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
เกษตรกร	15 (16.7)	75 (83.3)	90 (100.0)	0.164 ^{ns}	0.613
เกษตรกรผู้นำ/ปราชญ์	8	29	37		
ชาวบ้าน	(21.6)	(78.4)	(100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานสถานภาพทางสังคมของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกร
ผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของเกษตรกรกับความคิดเห็น
ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 12 คำนวณได้ค่า
ไคสแควร์เท่ากับ 0.164 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 1 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.613 (ซึ่งมีค่ามากกว่า
0.05) ผลสรุปคือ สถานะทางสังคมของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้
ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่มีสถานภาพทางสังคมเป็นเกษตรกรมีความ
คิดเห็นต่อการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 83.3 และระดับน้อย ร้อย
ละ 16.7

ส่วนเกษตรกรที่มีสถานภาพทางสังคมเป็นเกษตรกรผู้นำและปราชญ์ชาวบ้านมีความ
คิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 78.4 และระดับน้อย
ร้อยละ 21.6

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทกิจกรรมกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

ประเภทกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
ไม่เข้าร่วมกิจกรรม	2 (11.8)	15 (88.2)	17 (100.0)	0.537 ^{ns}	0.764
กิจกรรมนัดพบฝึกอบรมเกษตรกร ในเรื่องการแนะนำสายพันธุ์ข้าว/ กิจกรรมนัดพบเกษตรกรเพื่อแก้ไข ปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดด สีน้ำตาล	7 (19.4)	29 (80.6)	36 (100.0)		
กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพด้วย เทคโนโลยีการลดต้นทุน/ กิจกรรม ฝึกอบรมชาวนาชั้นนำ	14 (18.9)	60 (81.1)	74 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานประเภทกิจกรรมที่เข้าร่วมของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทกิจกรรมที่เข้าร่วมของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 13 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.537 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.764 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ ประเภทกิจกรรมที่เข้าร่วมของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความ

คิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่ไม่มีการเข้าร่วมกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 88.2 และระดับน้อย ร้อยละ 11.8

เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมนัดพบฝึกอบรมเกษตรกรในเรื่องการแนะนำสายพันธุ์ข้าว/กิจกรรมนัดพบเกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 80.6 และระดับน้อย ร้อยละ 19.4

ส่วนเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีการลดต้นทุน/กิจกรรมฝึกอบรมชาวนาขั้นนำมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 81.9 และระดับน้อย ร้อยละ 18.9

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านสื่อบุคคลกับความ
คิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ การปลูกข้าวผ่านสื่อบุคคล	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
เพื่อนเกษตรกร	7 (25.0)	21 (75.0)	28 (100.0)	2.044 ^{ns}	0.360
ญาติพี่น้อง	1 (7.1)	13 (92.9)	14 (100.0)		
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	15 (17.6)	70 (82.4)	85 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของเกษตรกรผ่านสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของเกษตรกรผ่านสื่อบุคคลกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 14 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 2.044 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.360 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของเกษตรกรผ่านสื่อบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านเพื่อนเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 75.0 และระดับน้อย ร้อยละ 25.0

เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านญาติพี่น้องมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 92.9 และระดับน้อย ร้อยละ 7.1

ส่วนเกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 82.4 และระดับน้อย ร้อยละ 17.6

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านสื่อมวลชนกับความ
คิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ การปลูกข้าวผ่านสื่อมวลชน	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
รายการวิทยุ	2 (7.1)	26 (92.9)	28 (100.0)	3.220 ^{ns}	0.200
โทรทัศน์	18 (22.2)	63 (77.8)	81 (100.0)		
หนังสือพิมพ์/วารสาร	3 (16.7)	15 (83.3)	18 (100.0)		
การเกษตร					
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของเกษตรกรผ่านสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของเกษตรกรผ่านสื่อมวลชนกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 15 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 3.220 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.200 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของเกษตรกรผ่านสื่อมวลชนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านรายการวิทยุเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 92.9 และระดับน้อย ร้อยละ 7.1

เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านโทรทัศน์มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 77.8 และระดับน้อย ร้อยละ 22.2

ส่วนเกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านหนังสือพิมพ์/วารสารทางการเกษตรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 83.3 และระดับน้อย ร้อยละ 16.7

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านสื่อกิจกรรมกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการ ปลูกข้าวผ่านสื่อกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
การเข้ารับการฝึกอบรม	1 (3.8)	25 (96.2)	26 (100.0)	5.705 ^{ns}	0.058
การประชุม/การสาธิต/ การศึกษาดูงาน	6 (16.2)	31 (83.8)	37 (100.0)		
นิทรรศการที่จัดขึ้นในท้องถิ่น	16 (25.0)	48 (75.0)	64 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของเกษตรกรผ่านสื่อกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของเกษตรกรผ่านสื่อกิจกรรมกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 16 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 5.705 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า

p-value เท่ากับ 0.058 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของเกษตรกรผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านการเข้ารับการฝึกอบรมเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 96.2 และระดับน้อย ร้อยละ 3.8

เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านการประชุม/การสาธิต/การศึกษาดูงานมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 83.8 และระดับน้อย ร้อยละ 16.2

ส่วนเกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านนิทรรศการที่จัดขึ้นในท้องถิ่นมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 75.0 และระดับน้อย ร้อยละ 25.0

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีกับความคิดเห็น
ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
ไม่เคยใช้บริการ	3 (33.3)	6 (66.7)	9 (100.0)	1.514 ^{ns}	0.469
ใช้บริการ 1-2 ครั้ง	9 (17.0)	44 (83.0)	53 (100.0)		
ใช้บริการ 3-4 ครั้ง	11 (16.9)	54 (83.1)	65 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับ
ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของ
เกษตรกรกับความเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีใน
ตารางที่ 17 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 1.514 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า p-value เท่ากับ
0.469 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของ
เกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัย
ข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่ไม่ใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีความ
คิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 66.7 และระดับน้อย
ร้อยละ 33.3

เกษตรกรที่มีความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี 1-2 ครั้ง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 83.0 และระดับน้อย ร้อยละ 17.0

ส่วนเกษตรกรที่มีความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี 3-4 ครั้ง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 83.1 และระดับน้อย ร้อยละ 16.9

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการจำหน่ายข้าวกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

รายได้จากการจำหน่ายข้าว	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
2,500 – 10,000 บาท/ไร่	6 (14.0)	37 (86.0)	43 (100.0)	1.914 ^{ns}	0.384
10,001 – 16,667 บาท/ไร่	11 (24.4)	34 (75.6)	45 (100.0)		
16,668 - 80,000 บาท/ไร่	6 (15.4)	33 (84.6)	39 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานรายได้จากการจำหน่ายข้าวมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการจำหน่ายข้าวกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 18 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 1.914 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.384 (ซึ่งมีค่ามากกว่า

0.05) ผลสรุปคือ รายได้จากการจำหน่ายข้าวไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า รายได้จากการจำหน่ายข้าว 2,500 – 10,000 บาท/ไร่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 86.0 และระดับน้อย ร้อยละ 14.0

เกษตรกรที่มีรายได้จากการจำหน่ายข้าว 10,001 – 16,667 บาท/ไร่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 75.6 และระดับน้อย ร้อยละ 24.4

ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้จากการจำหน่ายข้าว 16,668 - 80,000 บาท/ไร่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 84.6 และระดับน้อย ร้อยละ 15.4

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรกับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

รายได้จากอาชีพเสริมทาง การเกษตร	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
ไม่มีรายได้เสริม	9 (18.8)	39 (81.2)	48 (100.0)	6.075 *	0.048
100,000 – 150,000 บาท/ปี	14 (24.1)	44 (75.9)	58 (100.0)		
150,001 – 250,000 บาท/ปี	0 (0.0)	21 (100.0)	21 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานรายได้รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 19 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 6.075 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.048 (ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05) ผลสรุปคือ รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 81.2 และระดับน้อย ร้อยละ 18.8

เกษตรกรที่มีรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร 100,000 – 150,000 บาท/ปีมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 75.9 และระดับน้อย ร้อยละ 24.1

ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร 150,001 – 250,000 บาท/ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 100.0 และระดับน้อย ร้อยละ 0.0

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาค การเกษตร	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
ไม่มีรายได้เสริม	3 (12.0)	22 (88.0)	25 (100.0)	2.333 ^{ns}	0.311
50,000 – 100,000 บาท/ปี	10 (15.9)	53 (84.1)	63 (100.0)		
100,001 – 200,000 บาท/ปี	10 (25.6)	29 (74.4)	39 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานรายได้รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 20 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 2.333 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.311 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 88.0 และระดับน้อย ร้อยละ 12.0

เกษตรกรที่มีรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร 50,000 – 100,000 บาท/ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 84.1 และระดับน้อย ร้อยละ 15.9

ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร 100,001 – 200,000 บาท/ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 74.4 และระดับน้อย ร้อยละ 25.6

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกร
ผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

แรงงานในครัวเรือน	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
2-3 คน	6 (15.8)	32 (84.2)	38 (100.0)	0.914 ^{ns}	0.633
4 คน	5 (14.7)	29 (85.3)	34 (100.0)		
5-7 คน	12 (21.8)	43 (78.2)	55 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานจำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 21 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.914 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.633 (ซึ่งมีค่า

มากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ จำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความ
คิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทาง
สถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 2-3 คน มีความ
คิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 84.2 และระดับน้อย
ร้อยละ 15.8

เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 4 คน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของ
ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 85.3 และระดับน้อย ร้อยละ 14.7

ส่วนเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 5-7 คน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 78.2 และระดับน้อย ร้อยละ 21.8

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้
ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
5-15 ไร่	8 (21.1)	30 (78.9)	38 (100.0)	0.426 ^{ns}	0.808
16-20 ไร่	8 (15.7)	43 (84.3)	51 (100.0)		
21-40 ไร่	7 (18.4)	31 (81.6)	38 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในตารางที่ 22 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.426 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 2 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.808 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตร 5-15 ไร่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 78.9 และระดับน้อย ร้อยละ 21.1

เกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตร 16-20 ไร่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 84.3 และระดับน้อย ร้อยละ 15.7

ส่วนเกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตร 21-40 ไร่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 81.6 และระดับน้อย ร้อยละ 18.4

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีกับ
ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(n=127)

การรับรู้เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น		รวม	χ^2	p-value
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)			
น้อย	6 (46.2)	7 (53.8)	13 (100.0)	5.718 *	0.013
มาก	17 (14.9)	97 (85.1)	114 (100.0)		
รวม	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)		

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีความสัมพันธ์กับ
ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าว
ปทุมธานีกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีใน
ตารางที่ 23 คำนวณได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 5.718 โดยมีค่า d.f. เท่ากับ 1 และได้ค่า p-value เท่ากับ
0.013 (ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05) ผลสรุปคือ ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าว
ปทุมธานีมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัย
ข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าว
ปทุมธานีมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัย
ข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะ แบ่งการรับรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีออกเป็น 2 ระดับ คือระดับน้อยและระดับมาก ซึ่งเกษตรกรที่มี
การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก จะมีความคิดเห็นของ
เกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ซึ่งอาจเกิดจากการรับข่าวสาร

เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่หลากหลายกว่า หรือความถี่ของการใช้บริการที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่มากกว่า ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

เมื่อพิจารณาค่าร้อยละ พบว่า เกษตรกรที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในระดับน้อยมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 53.8 และระดับน้อย ร้อยละ 46.2

ส่วนเกษตรกรที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในระดับมากมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 85.1 และระดับน้อย ร้อยละ 14.9

ตอนที่ 7 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ปัญหาของเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

1. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานียังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มเป้าหมาย
2. เจ้าหน้าที่บุคลากรในศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนเกษตรกร เนื่องจากเวลาเจ้าหน้าที่ลงพบปะเกษตรกรจะพบปะเกษตรกรได้ครั้งละไม่กี่คนใน 1 วัน ทำให้เกษตรกรหลายรายพลาดโอกาสที่จะได้พูดคุยกับเจ้าหน้าที่
3. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเป็นหน่วยงานราชการต้องทำงานเป็นลำดับขั้นบางครั้งการให้บริการจึงขาดช่วงและล่าช้าไม่ทันกับความต้องการของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่รับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

1. เกษตรกรต้องการให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเปิดอบรมให้ความรู้ สาธิตและเขียนเขียนเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก เกษตรกรบางหมู่บ้านอยู่ไกลและไม่สะดวกที่จะเดินทางมายังศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
2. เกษตรกรต้องการให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการกำหนดเวลาการออกเยี่ยมเยียนเกษตรกรล่วงหน้าหลายๆ วัน เพื่อให้เกษตรกรได้เตรียมตัวเพื่อพบเจ้าหน้าที่เพราะในหลายๆ ครั้งเกษตรกรบางรายไม่สามารถมาเข้าร่วมกิจกรรม หรือมารับบริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีได้เนื่องจากทราบข่าวในเวลากระชั้นชิด
3. เกษตรกรต้องการให้ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการสนับสนุนงบประมาณ และช่วยจัดหาปัจจัยการผลิตอย่างเพียงพอ ได้แก่เมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ย ทั้งนี้เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรและมีรายได้ต่ำจึงต้องการลดค่าใช้จ่ายในส่วนปัจจัยการผลิตเหล่านี้

ข้อวิจารณ์

จากการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี มีข้อวิจารณ์ผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร

1. จากผลการศึกษา พบว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรเพศชาย(ร้อยละ 68.5)ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในต่างจังหวัดนั้นหัวหน้าครอบครัวจะเป็นผู้หาเงินเลี้ยงดูทุกคนในบ้าน ดังนั้นผู้ชายจึงมีบทบาทหน้าที่ในการทำงานมากกว่าผู้หญิง โดยเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 55.66 ปี เนื่องจากเกษตรกรไม่มีการสนับสนุนให้ลูกหลานทำการเกษตรเพราะการเกษตรเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานและเสี่ยงกับเรื่องการลงทุนเนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปเกิดภัยธรรมชาติทำให้ไม่มีความแน่นอนต่อการประกอบอาชีพสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรพร ศรีมงคลบุญ (2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 50 ปี

2. ระดับการศึกษา พบว่าเกษตรกรสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา(ร้อยละ 59.8) เนื่องจากเป็นหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับในอดีตซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวัตร ศรีโททุม (2548) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลนาสะอาด อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา

3. เกษตรกรส่วนใหญ่มีสถานภาพทางสังคมเป็นเกษตรกร(ร้อยละ 70.9) และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว เฉลี่ย 5.10 คน สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรพรศรีมงคลบุญ (2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5.30 คน

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางด้านสังคมของเกษตรกร

1. จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยวิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อบุคคลผ่านทางเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.0) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีการจัดกิจกรรมพบปะกับเกษตรกรอยู่เป็นประจำในทุกๆปี ทำให้เกษตรกรหลายรายได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกข้าวจากเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยตรง

2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยวิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อมวลชนนั้นพบว่า เกษตรกรเปิดรับข่าวสารผ่านโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.8) เนื่องจากสื่อประเภทโทรทัศน์นั้น เป็นสื่อที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ประกอบกับเกษตรกรบางรายที่มีอายุมาก การรับรู้ทางการได้ยิน/ภาพอาจน้อยลง เกษตรกรเหล่านี้จึงเลือกรับรู้ได้ เพราะสื่อทางโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีทั้งภาพและเสียง เพื่อเป็นการประกอบความเข้าใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุตดี กำลังการ(2544) ได้ศึกษาบทบาทของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ตามทัศนะของเกษตรกรตำบลทุ่งนันทรี อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารทางการสื่อมวลชนได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ร้อยละ 96.6 และการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยวิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อกิจกรรม พบว่าเกษตรกรส่วนมากจะได้รับข่าวสารผ่านการจัดนิทรรศการที่จัดขึ้นในท้องถิ่น(ร้อยละ 50.4)

3. ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในปี พ.ศ. 2555พบว่าเกษตรกรส่วนมากเข้ามาใช้บริการ 3-4 ครั้ง (ร้อยละ 51.2) เนื่องจากเกษตรกรไม่มีเวลาเข้ามาใช้บริการเพราะต้องประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวและส่วนมากกิจกรรมที่เกษตรกรเข้าร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีคือกิจกรรมประชุมชี้แจงและฝึกอบรมเกษตรกรในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีการลดต้นทุน(ร้อยละ 39.3) เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวจะมีการแจ้งการนัดหมายล่วงหน้าและมีเป็นเอกสารนัดหมายทำให้เกษตรกรไม่หลงลืม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธพร ศรีมงคลบุญย์ (2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มาใช้บริการศูนย์บริการฯ ต่ำกว่า 6 ครั้ง

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าเกษตรกร มีรายได้ของครัวเรือนรวมเฉลี่ย 426,141.7บาท/ปี ซึ่งรายได้ของครัวเรือนแบ่งเป็น3 ส่วน คือ รายได้จากการจำหน่ายข้าว(บาท/ไร่) รายได้จากอาชีพเสริมทางภาคการเกษตร(บาท/ปี) และรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร(บาท/ปี)

2. รายได้จากการจำหน่ายข้าวพบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้จากการจำหน่ายข้าวเฉลี่ย15,347.54 บาท/ไร่ รายได้จากอาชีพเสริมทางภาคการเกษตรเฉลี่ย 86,220.5 บาท/ปี และรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร เฉลี่ย94,724.4 บาท/ปี

3. จำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีจำนวนแรงงาน 5-7 คน (ร้อยละ 43.3) ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าเกษตรกรใช้แรงงานในครัวเรือนในการปลูกข้าวเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุดีร์ กำลังการ(2544)ได้ศึกษาบทบาทของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ตามที่คณะของเกษตรกร ตำบลทุ่งนนทรี อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีแรงงานเฉลี่ย 6.39 คน โดยมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองทั้งหมดเฉลี่ย 18.80 ไร่ และเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการเช่าพื้นที่ในการทำการเกษตร(ร้อยละ85.8)

ตอนที่ 4 ปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

1. การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี จากผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 0.73) จากทั้งหมด 8 กิจกรรมของการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี คือ 1) การจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร2)กิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี3) การประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี4) การสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี5) การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี6) กิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ7) กิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ8)การแจ้งเตือนภัย เนื่องมาจากเกษตรกรหลายรายให้ความสนใจ และเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอย่างสม่ำเสมอและจากการเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีทำให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับข้อมูลต่างๆของศูนย์วิจัยข้าว

ปทุมธานีไปด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของประหยัด ไชยสิงห์ (2551) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสารเดช อำเภอนองม่วง จังหวัดลพบุรีผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรมากกว่าร้อยละ 80 มีการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการฯ ในระดับมาก

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี จากผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.36) ทั้งนี้เพราะศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี มีการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรแก่เกษตรกรอย่างแต่เนื่อง แต่ในบางครั้งด้วยการทำงานตามระบบราชการทำให้เกิดการล่าช้าในบางช่วงเวลา ทำให้เกษตรกรหลายรายเกิดการพลาดโอกาสในการร่วมกิจกรรม แต่เกษตรกรก็ยังคงเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี เนื่องจากเกษตรกรมองว่าการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชนในด้านของการพัฒนาการเกษตร และด้านอื่นๆ อีกมาก

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน สถานภาพทางสังคม ประเภทกิจกรรม การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านสื่อบุคคลการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านสื่อมวลชนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวผ่านสื่อกิจกรรมความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีรายได้จากการจำหน่ายข้าวรายได้อาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรแรงงานในครัวเรือนขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05

และสมมติฐานที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ได้แก่ ระดับการศึกษา (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01) รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) สามารถอธิบายได้ดังนี้

ระดับการศึกษา

จากการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ พบว่า ระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 กล่าวคือ เกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มที่อาจจะมีการรับรู้ข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ได้ดีรวมถึงสามารถเข้าใจถึงจุดประสงค์หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือไม่ออก ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์พบว่ารายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กล่าวคือ เกษตรกรที่มีรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรนั้น ไม่ที่จะเป็นการปลูกผัก การเลี้ยงปลา ย่อมมีความรู้และคุ้นเคยกับอาชีพทางการเกษตร รวมถึงมีการเข้าไปใช้บริการของศูนย์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรอยู่เป็นประจำ ดังนั้น เกษตรกรในกลุ่มนี้จึงทราบถึงประโยชน์ของศูนย์วิจัยต่างๆ ที่ให้บริการเกี่ยวกับข้อมูลทางการเกษตร เช่น จากศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี มากกว่ากลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร

การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กล่าวคือ เกษตรกรที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมาก จะแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีทั้งนี้เนื่องจากว่าเกษตรกรที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี จะเข้าใจในวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงานและประโยชน์ที่จะได้รับจากการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี สอดคล้องกับงานวิจัยของประหยัด ไชยสิงห์ (2551) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่าย อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ผลการศึกษาพบว่าการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่าย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 68.5) มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 55.66 ปีโดยส่วนมากมีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 59.8) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5.10 คน

สถานภาพทางสังคม พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีสถานภาพทางสังคมคือเป็นเกษตรกร (ร้อยละ 70.9) รองลงมาคือ เกษตรกรผู้นำ และปราชญ์ชาวบ้าน (ร้อยละ 16.5 และ 12.6 ตามลำดับ)

ปัจจัยทางด้านสังคมของเกษตรกร

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อบุคคล พบว่า เกษตรกรได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมากที่สุด (ร้อยละ 67.0)

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อมวลชนพบว่า เกษตรกรได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ มากที่สุด (ร้อยละ 63.8)

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อกิจกรรม พบว่า เกษตรกรมีการได้รับข่าวสารจากการจัดนิทรรศการที่จัดในท้องถิ่น (ร้อยละ 50.4)

ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2555 พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 3 – 4 ครั้ง (ร้อยละ 51.2)

ประเภทกิจกรรมที่เข้าร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่า เกษตรกรจะเข้าร่วมกิจกรรมประชุมชี้แจงและฝึกอบรมเกษตรกรในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีการลดต้นทุน (ร้อยละ 39.3)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

รายได้รวมต่อปีของครัวเรือนของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรมีรายได้ต่อปี 470,001 - 900,000 บาท (ร้อยละ 36.2)

รายได้จากการจำหน่ายข้าว พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายข้าว 10,001 - 16,667 บาท/ไร่ (ร้อยละ 35.4)

รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการอาชีพเสริมทางการเกษตร 100,000 – 150,000 บาท/ปี (ร้อยละ 45.6)

รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร 50,000 – 100,000 บาท/ปี (ร้อยละ 49.6)

แรงงานในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรมีจำนวนแรงงาน 5-7 คน (ร้อยละ 43.3) โดยมีจำนวนแรงงานเฉลี่ย 4.19 คน

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด พบว่า เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 5-15 ไร่ และ 21 – 40 ไร่ จำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 29.9) โดยมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 18.80 ไร่

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง พบว่า เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง 16 – 20 ไร่ (ร้อยละ 40.9) โดยมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองเฉลี่ย 15.89 ไร่

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่า พบว่า เกษตรกรไม่มีพื้นที่การเกษตรที่เช่า (ร้อยละ 85.8) โดยมีขนาดพื้นที่การเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 2.83 ไร่

ปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

เกษตรกรมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 0.88) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 5.1 ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี ณ จุดสาธิต (ค่าเฉลี่ย 0.61)

ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ในภาพรวมเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.36) เมื่อพิจารณาเป็นด้านทั้งหมด 8 ด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 4. มีการประสานงานกับวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆตลอดจนสรุปผลการดำเนินงาน

ด้านกิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านกิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 10. มีการสำรวจและจัดทำสำมะโนครัวเรือนเกษตรกร

ด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 20. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่านสื่อมวลชน ได้แก่ หอกระจายข่าว และโทรศัพท์

ด้านการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 22. มีการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี นำเสนอผลงานในส่วนที่ตนรับผิดชอบ

ด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 24. มีการนำเกษตรกรทัศนศึกษาดูงาน ณ จุดสาธิตที่ประสบความสำเร็จ

ด้านกิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านกิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 29. มีการจัดจตุรบรรณรับซื้อสินค้าการเกษตรในชุมชน

ด้านกิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านกิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 33. มีการส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้จากการผลิตมาทำเป็นปุ๋ยชีวภาพใช้ทดแทนปุ๋ยเคมีสังเคราะห์

ด้านการแจ้งเตือนภัย พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีด้านการแจ้งเตือนภัยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ข้อ 37. มีการแจ้งเตือนเรื่องราคาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร อาทิ ราคาปุ๋ย ราคาสารเคมีต่างๆ โดยติดประกาศและทำหนังสือถึงผู้นำชุมชน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ อายุระดับการศึกษาจำนวนสมาชิกในครัวเรือนสถานภาพทางสังคมจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและสถานภาพทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05

ส่วนระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ประเภทกิจกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยฯจากสื่อบุคคลการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยฯจากสื่อมวลชนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวของศูนย์วิจัยฯจากสื่อกิจกรรม ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยฯ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้จากการจำหน่ายข้าวรายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรแรงงานในครัวเรือน และขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05

ส่วนรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยฯมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 24 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	ไม่มีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์
1. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับ ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการ ดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี		
-อายุ	✓	
-ระดับการศึกษา		✓ (ระดับนัยสำคัญ 0.01)
-จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	✓	
-สถานภาพทางสังคม	✓	
2. ปัจจัยด้านสังคมมีความสัมพันธ์กับความ คิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการ ดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี		
-ประเภทกิจกรรม	✓	
-การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล	✓	
-การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน	✓	
-การเปิดรับข่าวสารจากสื่อกิจกรรม	✓	
-ความถี่ในการใช้บริการศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี	✓	

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การทดสอบสมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	ไม่มีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์
3.ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับความ คิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการ ดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี		
- รายได้จากการจำหน่ายข้าว	✓	
- รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร		✓ (ระดับนัยสำคัญ 0.05)
- รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร	✓	
- แรงงานในครัวเรือน	✓	
- ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	✓	
4.ปัจจัยด้านการรับรู้การปฏิบัติงานของศูนย์วิจัย ข้าวปทุมธานี มีความสัมพันธ์กับความ คิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการ ดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี		✓ (ระดับนัยสำคัญ 0.05)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การศึกษาการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากตารางที่ 6 แสดงระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกรพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีของเกษตรกรระดับปานกลางใน 4 หัวข้อดังนี้ 1) ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยว จังหวัดปทุมธานี 2) ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี ณ จุดสาริต 3) ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการแจ้งเตือนภัยน้ำท่วมและภัยแล้ง และ 4) ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการแจ้งเตือนเรื่องราคาผลผลิตการเกษตร จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าทางศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลดังกล่าวให้ให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น เพื่อให้เกษตรกรได้รับข้อมูลอย่างทั่วถึง

2. จากตารางที่ 7 ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่าเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นน้อยกับการที่ทางศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีวันละ 2 คน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าทางศูนย์วิจัยควรมีการเพิ่มเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีให้มากกว่าวันละ 2 คน เนื่องจากจะได้ให้ความรู้กับเกษตรกรได้อย่างทั่วถึงและทำให้เกษตรกรประหยัดเวลาในการเข้ารับคำปรึกษากับเจ้าหน้าที่ รวมไปถึงอยากให้ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี มีการสนับสนุนงบประมาณในส่วนของการลดต้นทุนในการผลิตเพื่อให้เกิดกิจกรรมลดต้นทุนและเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรและชุมชน ได้แก่กิจกรรมการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ กิจกรรมการจัดตั้งสหกรณ์เพื่อจัดจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืช สารเคมี และปุ๋ย ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนผลิตของเกษตรกรรวมถึงช่วยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการจัดการบริการงานของตนเองในรูปแบบของสหกรณ์

3. จากตารางที่ 10 พบว่าระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา สามารถรับรู้ข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีได้ดี รวมถึงสามารถเข้าใจถึงจุดประสงค์หรือขั้นตอนการ

ปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาดังนั้นทางศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีควรมีแก้ไขปัญหาในการเข้าใช้บริการของกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับการศึกษาเหล่านี้ โดยอาจเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการอธิบายและแนะนำเกษตรกร แทนการแจกเอกสาร หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรในกลุ่มนี้มีความเข้าใจต่อการบริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมากขึ้น

4. จากตารางที่ 19 พบว่ารายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี กล่าวคือ เกษตรกรที่มีรายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการปลูกผัก การเลี้ยงปลาจะมีการเข้าไปใช้บริการของศูนย์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรอยู่เป็นประจำ ดังนั้นการที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี จะได้รับความสนใจจากเกษตรกร ทางศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจึงความเพิ่มช่องทางความรู้ให้กับเกษตรกรในเรื่องอาชีพเสริมทางการเกษตรเพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรเข้ามาใช้บริการกันมากขึ้น

5. จากการตารางที่ 23 ปัจจัยด้านการรับรู้การปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี แสดงให้เห็นว่าถ้าศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอโดยใช้ช่องทางผ่านสื่อต่างๆ ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น สื่อประเภทบุคคล สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ สื่อประเภทมวลชน และสื่อประเภทกิจกรรมก็จะทำให้เกษตรกรรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเพียงที่เดียวดังนั้นในอนาคตอาจมีการศึกษาศูนย์วิจัยอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องทางการเกษตรที่ประสบความสำเร็จที่ประสบความสำเร็จ โดยอาจศึกษาในส่วนของการบริหารงาน เพื่อจะได้นำมาเป็นต้นแบบให้กับศูนย์วิจัยอื่นๆต่อไป

2. ควรมีการศึกษาถึงความต้องการของเกษตรกรที่ต้องการได้รับจากศูนย์วิจัยต่างๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขหน่วยงานให้ดำเนินงานไปในทางที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร เพราะบางครั้งการกำหนดโครงการต่างๆขึ้นมาเป็นการกำหนดที่เกิดขึ้นจากบุคคลภายในหน่วยงาน ไม่ได้กำหนดมาจากปัญหาหรือความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง

3.ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลของกิจกรรมต่างๆที่จัดให้กับเกษตรกรว่ามีการนำไปใช้ประโยชน์ในระดับไหน เพื่อเป็นการประเมินว่ากิจกรรมใดมีประโยชน์กับเกษตรกรจะได้มีการจัดทำอย่างต่อเนื่อง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กิตติสุทธิสัมพันธ์. 2542. ความคิดเห็นของตัวแทนออกของต่อพิธีการศุลกากรในการนำสินค้าเข้าจากต่างประเทศ: กรณีศึกษาการนำเข้าทางสำนักงานศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กรมการข้าว. 2555. รู้จักกรมการข้าว.(Online).www.ricethailand.go.th/rice%20web/Introduce%20Rice/Introduce%20rice.pdf, 6 ธันวาคม 2555.

จิตนา ไสภณ. 2542. ความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานวิจัยและนักเรียนที่มีต่อปัญหาระบบการวิจัยและพัฒนาประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง Remmer, H.H. 1954. **Introduction to Opinion and Attitude Measurement.** New York: Harper and Brothers Publisher.

จำเนียร ช่วงโชติ. 2532. จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จำเรียงภาวิจิตร. 2536. สาธารณมิติ. เอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4 (เล่ม2). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เที่ยวทั่วไทย. 2555. จังหวัดปทุมธานี. (Online). www.teawtourthai.com/pathumthani/ 6 ธันวาคม 2555.

รัชชัย งามสันติวงศ์. 2539. หลักการและวิธีใช้คอมพิวเตอร์ในงานสถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายคลังข้อสอบ สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- นงลักษณ์ สุขจิตร์. 2548. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านนันทนาการในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงฉอาก. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นงลักษณ์ อุดมพันธ์. 2552. ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี
ปี 2551 ในพื้นที่แขวงกระทุ่มทราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิรุดี คำลังการ. 2544. บทบาทของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
ตามทักษะของเกษตรกร ตำบลทุ่งนนทรี อำเภอลำลูกเกด จังหวัดตาก.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นุสาศินีจรศิลป์. 2545. การรับรู้วัฒนธรรมองค์กรและความผูกพันต่อองค์กรของ
พนักงานในโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประหยัด ไชยสิงห์. 2551. ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและ
ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองสาหร่าย อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัชรพรศรีมงคลบุญย์. 2547. ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์บริการและ
ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. อุดรธานี.
(อัสสัมชัญ).
- พงศ์เทพ จอมธรรมนิม. 2543. ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อผลกระทบของเสียจากการเลี้ยงกุ้ง
กุลดำในเขตอำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัชนีพรเพ็ญ. 2540. จิตวิทยาการรับรู้. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพรึก.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2532. พจนานุกรมสังคัมภีรไทย อังกฤษ – ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป.

เรืองเวทย์แสงรัตน. 2522. ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหาร
เกี่ยวกับอัตราการเพิ่มประชากรของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
สาขาประชากรศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล.

วิชัยศรีโพธิ์งาม. 2544. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี
การเกษตรประจำตำบลต่อการดำเนินงานศูนย์ในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ไวพจน์ กุลราชย์. 2552. การเมืองในองค์กรและทัศนคติของข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับประสิทธิภาพ
ขององค์กร. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

วัลลภ ลำพาย. 2547. เทคนิควิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี. 2555. โครงสร้างภายใน. (Online).
ptt.brrd.in.th/web/index.php?option=com_content&view=article&id=12&Itemid=72, 6
ธันวาคม 2555.

ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ศูนย์สารสนเทศ และสถาบันวิจัยข้าว ร่วมกับสำนักวิจัยและพัฒนาการ
เกษตรเขตที่ 5. 2548. เอกสารวิชาการ การจัดเขตศักยภาพการผลิตข้าวจังหวัดปทุมธานี.
ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว 73 หน้า.

รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2553. (Online).
ptt.brrd.in.th/web/index.php?option=com_content&view=article&id=199&Itemid=77,
6 ธันวาคม 2555.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ, จำรัส ค้างสุวรรณ, และ จิตติพงศ์ ธรรมานุสรณ์. 2522. จิตวิทยาสังคม.
กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

สุชา จันทน์เอม. 2540. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แพร่วิทยา.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. 2524. จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สุวัตรศรีโททุม. 2548. รายงานความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์บริการและ
ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลนาสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี.
อุดรธานี.(อัครา).

สมศักดิ์ ชุมพร. 2545. ผลการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
ประจำตำบล ของจังหวัดปทุมธานี ปี 2542. รายงานผลการศึกษา สำนักงานเกษตร
จังหวัดปทุมธานี ปี 2542. กรมส่งเสริมการเกษตร.

สถิต นิยมญาติ. 2524. สังคมวิทยาการเมือง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว กรมการข้าว. 2553. ศูนย์ข้าวชุมชน. กรุงเทพมหานคร: ชุมชุม
สหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สันติชัย เสมือนใจ. 2547. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน และเกษตรกรที่มีต่อ
การใช้แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรในท้องถิ่นเพื่อจัดการเรียนรู้วิชาเกษตรกรรม
ในจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง Oskamp, S. 1977. Attitudes and Opinions.
New Jersey: Prentice-Hall Inc.

สุพัตรา สุภาพ. 2520. สังคมวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

Robbins, S .P.2003. **Organizational behavior (10th ed.)**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Wagner, J. A. and J. R, Hollenbeck. 2005. **Organizational behavior: Securing Competitive Advantage (5th ed.)**. Cincinnati, OH: South-Western.

ภาคผนวก

ชุดที่.....

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงาน ของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ที่อยู่เกษตรกรหมู่.....ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัดปทุมธานี

โปรดทำเครื่องหมาย✓ หน้าข้อความที่ต้องการใน () หรือเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนด

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง
2. อายุ.....ปี(เกิน 6 เดือน ให้ปัดเป็น 1 ปีเต็ม)
3. ระดับการศึกษา

() 1. ไม่ได้รับการศึกษา	() 2. ประถมศึกษา	() 3. มัธยมศึกษา
() 4. ปวช.	() 5. ปวส.	() 6. ปริญญาตรี
() 7. สูงกว่าปริญญาตรี		
4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน(รวมตนเอง).....คน
5. สถานภาพทางสังคมที่ท่านดำรงอยู่ในปัจจุบันมีอะไรบ้าง

() กำนัน	() ผู้ใหญ่บ้าน	() อบต.
() หัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจ	() เกษตรกรผู้นำ	() ปราชญ์ชาวบ้าน
() อื่นๆ.....		

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคม

1. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อบุคคล จากแหล่งใดมากที่สุด(เลือกตอบได้เพียง 1 ข้อ)

() เพื่อนเกษตรกร	() ผู้นำท้องถิ่น
() ญาติ พี่น้อง	() เจ้าหน้าที่ของรัฐ

2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อมวลชนจากแหล่งใดมากที่สุด(เลือกตอบได้เพียง 1 ข้อ)

- () รายการวิทยุ () โทรทัศน์
() หนังสือพิมพ์ () วารสารทางการเกษตร

3. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องข้าวของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีจากสื่อกิจกรรมแหล่งใดมากที่สุด(เลือกตอบได้เพียง 1 ข้อ)

- () การเข้ารับการฝึกอบรม () การประชุม () การสาธิต
() การศึกษาดูงาน () นิทรรศการที่จัดขึ้นในท้องถิ่น

4. ในรอบปี 2555 ท่านมาใช้บริการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีหรือไม่

- () ไม่ได้ใช้บริการ () ใช้บริการ.....ครั้ง / ปี

5. การเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

- () ไม่เข้าร่วม (ข้ามไปสัมภาษณ์ตอนที่ 3)
() เข้าร่วม

6. กิจกรรมที่เข้าร่วม

- () กิจกรรมนัดพบฝึกอบรมเกษตรกรในเรื่องการแนะนำสายพันธุ์ข้าว
() กิจกรรมนัดพบเกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
() กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีการลดต้นทุน
() กิจกรรมฝึกอบรมชาวนาชั้นนำ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1. รายได้ต่อปีของครัวเรือน(ไม่หักค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ. 2555)จำนวน.....บาท/ปี

- รายได้จากการจำหน่ายข้าว จำนวน.....บาท/ไร่
- รายได้จากอาชีพเสริมทางการเกษตร จำนวน.....บาท/ปี
- รายได้จากอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร จำนวน.....บาท/ปี

2. แรงงานในครัวเรือน.....คน

3. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

3.1 พื้นที่ของตนเองจำนวน.....ไร่

3.2 พื้นที่เช่าจำนวน.....ไร่

3.3ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด.....ไร่

ตอนที่ 4 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับการรับรู้ของเกษตรกร

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	รับรู้	ไม่รับรู้
การจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร		
1. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร		
กิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี		
2. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการเปิดให้บริการสัปดาห์ละ 5 วัน และมีเจ้าหน้าที่บุคลากรประจำศูนย์		
3. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการพัฒนาระบบส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาชาวนา		
4. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการตรวจประเมินการผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP (ข้าว)		
5. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการรวบรวมศึกษาพันธุ์ข้าวพื้นเมืองไทย		
6. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการพัฒนาข้าวหอมปทุมธานีให้เป็นสินค้าเอกลักษณ์ของจังหวัดปทุมธานี		
7. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยวจังหวัดปทุมธานี		
8. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายทอดเทคโนโลยีการควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเหี่ยวเฉาและโรคใบหงิก		
9. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการสำรวจจัดทำสำมะโนครัวเรือนเกษตรกร		
10. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีข้อมูลเกี่ยวกับราคาผลผลิตทางการเกษตร และแหล่งจำหน่ายผลผลิต		
การประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี		
11. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อมวลชนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อมวลชน		

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	รับรู้	ไม่รับรู้
การสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี		
12. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากร		
การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี		
13. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี ณ จุดสาธิต		
14. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการนำเกษตรกรทำศนศึกษาดูงาน ณ จุดสาธิต		
15. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีเจ้าหน้าที่ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเกษตร		
กิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ		
16. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการสนับสนุนงบประมาณและหรือปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร		
17. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการส่งเสริมการลงทุนในชุมชน		
18. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการจัดให้มีจุดรวบรวม รับซื้อและจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร		
กิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ		
19. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการรณรงค์ให้เกษตรกรอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น ไม่เผาตอซังข้าว		
การแจ้งเตือนภัย		
20. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการแจ้งเตือนภัยน้ำท่วมและภัยแล้ง		
21. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการแจ้งเตือนเรื่องราคาผลผลิตการเกษตร		
22. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีมีการแจ้งเตือนการระบาดของโรค แมลง และศัตรูพืช		

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของเกษตรกร

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด (5)	เห็น ด้วย มาก (4)	เห็น ด้วย ปาน กลาง (3)	เห็น ด้วย น้อย (2)	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด (1)
การจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร					
1.มีการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรร่วมกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่บุคลากรกับนักวิชาการส่งเสริม การเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี					
2.มีการรวบรวมความต้องการ และปัญหาของเกษตรกร เพื่อจัดทำแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี					
3.มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีในการถ่ายทอดความรู้ ให้กับเกษตรกร					
4.มีการประสานงานกับวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนสรุปผลการดำเนินงาน					
5.มีการสรุปผลการดำเนินการถ่ายทอดความรู้					
6.มีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความคิดเห็นระหว่างเกษตรกรกับ วิทยากร					
กิจกรรมการให้บริการของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี					
7.มีการเปิดให้บริการทุกวันจันทร์และวันศุกร์ ระหว่าง เวลา08.30-16.00 น.					
8. มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีวันละ 2 คนขึ้น					
9.มีการให้คำแนะนำด้านการเกษตร					
10.มีการสำรวจและจัดทำสำมะโนครัวเรือนเกษตรกร					
11. มีการสำรวจและจดทะเบียนกลุ่มอาชีพเกษตรกร					
12. มีเอกสารด้านการเกษตรให้บริการที่เพียงพอ					

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด (5)	เห็น ด้วย มาก (4)	เห็น ด้วย ปาน กลาง (3)	เห็น ด้วย น้อย (2)	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด (1)
13. มีการช่วยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ได้แก่ อบต. สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรจังหวัด เป็นต้น					
14. มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับราคาผลผลิตทางการเกษตร และแหล่งจำหน่ายผลผลิตไว้ที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี					
การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี					
15. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่านเจ้าหน้าที่บุคลากร					
16. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่าน ผู้ใหญ่บ้าน					
17. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่าน กำนัน					
18. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่าน อบต.					
19. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ วารสารต่างๆ หนังสือพิมพ์					
20. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีผ่านสื่อมวลชน ได้แก่ หอกระจายข่าว และโทรทัศน์					
การสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี					
21. มีการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีเข้ารับการฝึกอบรม					

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด (5)	เห็น ด้วย มาก (4)	เห็น ด้วย ปาน กลาง (3)	เห็น ด้วย น้อย (2)	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด (1)
22.มีการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่บุคลากรศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี นำเสนอผลงานในส่วนที่ตนรับผิดชอบ					
การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี					
23.มีการถ่ายทอดความรู้เป็นประจำทุกเดือน ณ จุดสาธิต					
24. มีการนำเกษตรกรที่สนใจศึกษาดูงาน ณ จุดสาธิตที่ ประสบความสำเร็จ					
25.มีการติดตามให้คำแนะนำเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยการออกเยี่ยมเยียนเกษตรกร					
กิจกรรมของแผนการลงทุนเชิงธุรกิจ					
26. มีการสนับสนุนงบประมาณโดยการจัดตั้งกองทุน					
27. มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่กลุ่มอาชีพต่างๆ โดยการจัดซื้ออุปกรณ์					
28.มีการดำเนินการส่งเสริมการลงทุนในชุมชนโดยการ จัดตั้งวิสาหกิจชุมชน					
29.มีการจัดจุดรวบรวมรับซื้อสินค้าการเกษตรในชุมชน					
30. มีการจัดให้มีจุดจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรใน ชุมชน					
กิจกรรมของแผนการปรับปรุงและฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ					
31. มีการรณรงค์เกษตรกร ไม่เผาตอซัง และฟางข้าว					
32. มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ย อินทรีย์ในการผลิตข้าว					
33.มีการส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้จากการผลิตมาทำ เป็นปุ๋ยชีวภาพใช้ทดแทนปุ๋ยเคมีสังเคราะห์					

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด (5)	เห็น ด้วย มาก (4)	เห็น ด้วย ปาน กลาง (3)	เห็น ด้วย น้อย (2)	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด (1)
การแจ้งเตือนภัย					
34.มีการแจ้งเตือนภัยแล้งผ่านหอกระจายข่าวและทำหนังสือถึงผู้นำชุมชน					
35. มีการแจ้งเตือนภัยน้ำท่วมผ่านหอกระจายข่าวและทำหนังสือถึงผู้นำชุมชน					
36.มีการแจ้งเตือนเรื่องราคาผลผลิตทางการเกษตรโดยติดประกาศและหนังสือถึงผู้นำชุมชน					
37.มีการแจ้งเตือนเรื่องราคาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร อาทิ ราคาปุ๋ย ราคาสารเคมีต่างๆ โดยติดประกาศและทำหนังสือถึงผู้นำชุมชน					
38.มีการแจ้งเตือนการระบาดของโรคเกี่ยวกับข้าวผ่านทางหอกระจายข่าวและหนังสือถึงผู้นำชุมชน					
39.มีการแจ้งเตือนการระบาดของแมลง และศัตรูพืชผ่านทางหอกระจายข่าวและหนังสือถึงผู้นำชุมชน					

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว
ปทุมธานี

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสัมภาษณ์
ผู้วิจัย

ภาคผนวก ข
ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์

ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

ได้ค่า Alpha = 0.8813

Item-total Statistics

Question	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	11.6000	24.5931	0.3362	0.8802
2	11.1667	23.7299	0.4823	0.8760
3	11.6333	24.4471	0.3977	0.8783
4	11.0333	24.2402	0.4510	0.8769
5	11.4000	23.3517	0.5352	0.8743
6	11.4333	24.2540	0.3485	0.8806
7	11.4667	23.3609	0.5512	0.8737
8	11.0000	24.0000	0.5571	0.8742
9	11.2333	22.6678	0.6948	0.8687
10	11.3333	23.2644	0.5483	0.8738
11	10.9667	24.7230	0.3985	0.8783
12	11.5333	23.5678	0.5364	0.8742
13	11.0000	23.6552	0.6547	0.8716
14	11.0000	23.6552	0.6547	0.8716
15	11.1667	22.6954	0.7196	0.8681
16	11.6000	24.4552	0.3696	0.8792

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

Question	Scale Mean if It Item	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
17	11.7333	25.3747	0.2423	0.8816
18	11.0000	24.2759	0.4801	0.8762
19	11.1667	24.4885	0.3149	0.8814
20	11.6667	25.4713	0.1562	0.8844
21	11.4000	23.6276	0.4757	0.8763
22	10.9667	24.5161	0.4606	0.8769

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 22

Alpha = .8813

ตารางผนวกที่ 2 ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการดำเนินงานของศูนย์วิจัยข้าว
ปทุมธานี ได้ค่า Alpha = 0.9686

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Question	Scale Mean if It Item	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	143.2333	611.5644	0.6734	0.9677
2	143.2000	610.3724	0.6879	0.9676
3	142.8333	606.1437	0.7880	0.9671
4	142.9000	610.9897	0.6977	0.9676
5	142.5000	609.1552	0.7033	0.9675
6	142.4333	615.8402	0.6541	0.9678
7	142.4333	627.9782	0.4278	0.9688
8	142.7667	635.9092	0.2365	0.9699
9	142.2333	616.1161	0.6271	0.9679
10	142.7000	617.1828	0.6997	0.9676
11	142.7333	619.0299	0.6554	0.9677
12	142.5667	616.1161	0.6013	0.9681
13	142.6000	618.1793	0.6649	0.9677
14	142.6000	620.2483	0.5202	0.9685
15	142.4667	616.7402	0.7330	0.9674

ตารางผนวกที่ 2(ต่อ)

Question	Scale Mean if It Item	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
16	142.3333	616.7816	0.7572	0.9673
17	142.4667	616.3954	0.6820	0.9676
18	142.4333	618.1851	0.6812	0.9676
19	142.1000	628.1621	0.4741	0.9685
20	142.1333	627.7057	0.4691	0.9685
21	142.7000	626.5621	0.6457	0.9679
22	142.5667	612.4609	0.7393	0.9674
23	142.0333	618.3782	0.7143	0.9675
24	142.0000	615.9310	0.7654	0.9673
25	142.1667	620.8333	0.6588	0.9677
26	143.0333	622.2402	0.5961	0.9680
27	142.8667	616.3264	0.7113	0.9675
28	143.1000	613.6103	0.6911	0.9676
29	142.5000	616.0517	0.8105	0.9672
30	142.5000	614.3966	0.8107	0.9671
31	142.5667	623.4264	0.6421	0.9678
32	142.7000	611.8724	0.7308	0.9674
33	142.7000	612.4241	0.7197	0.9674
34	142.8667	623.1540	0.5864	0.9680
35	142.8667	626.4644	0.5648	0.9681
36	142.5667	618.2540	0.6998	0.9676
37	142.4667	611.0161	0.7968	0.9671
38	142.4333	616.0471	0.7621	0.9673
39	142.3667	619.4126	0.6501	0.9678

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 39

Alpha = .9686

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล

นายณรรบดี สายสุนทร

วัน เดือน ปี ที่เกิด

วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2527

สถานที่เกิด

จังหวัดลพบุรี

ประวัติการศึกษา

วิทยาศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

